

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA MUZIKOLOGIE

Martin Kudla

HUDEBNÍ POŘADY DIVADLA HUDBY OLOMOUC

V LETECH 1968 – 1979

THE MUSIC PROGRAMMES OF MUSIC THEATRE BETWEEN 1968 AND 1979

Bakalářská práce

Vedoucí práce: PhDr. Eva Vičarová, Ph.D.

Olomouc 2013

Prohlašuji, že jsem předkládanou bakalářskou práci vypracoval zcela samostatně a uvedl jsem v ní veškerou literaturu, prameny a další zdroje, ze kterých jsem čerpal.

V Olomouci dne 15. srpna 2013

Rád bych na tomto místě upřímně poděkoval vedoucí mé práce, PhDr. Evě Vičarové, Ph.D., za věnovaný čas, odborné vedení a mnohé cenné rady.

Mé poděkování patří také ředitelce Divadla hudby Libuši Šlezarové za poskytnuté materiály.

OBSAH

OBSAH	4
ÚVOD	5
STAV LITERATURY A PRAMENŮ	6
1. HUDEBNÍ ŽIVOT OLOMOUCE V LETECH 1968 - 1979	9
2. DIVADLO HUDBY - DEFINICE POJMU, OBECNÁ CHARAKTERISTIKA A STRUČNÝ VÝVOJ	
2.1. DIVADLO HUDBY OBECNĚ	13
2.2. RUDOLF POGODA A VZNIK DIVADLA HUDBY OLOMOUC	14
3. HUDEBNÍ POŘADY JEDNOTLIVÝCH SEZON DHO 1969 - 1979	
3.1. HUDEBNÍ POŘADY ROKU 1969	16
3.2. HUDEBNÍ POŘADY ROKU 1970	21
3.3. HUDEBNÍ POŘADY ROKU 1971	26
3.4. HUDEBNÍ POŘADY ROKU 1972	30
3.5. HUDEBNÍ POŘADY ROKU 1973	34
3.6. HUDEBNÍ POŘADY ROKU 1974	38
3.7. HUDEBNÍ POŘADY ROKU 1975	42
3.8. HUDEBNÍ POŘADY ROKU 1976	45
3.9. HUDEBNÍ POŘADY ROKU 1977	48
3.10. HUDEBNÍ POŘADY ROKU 1978	51
3.11. HUDEBNÍ POŘADY ROKU 1979	54
4. CELKOVÉ HODNOCENÍ DRAMATURGIE V LETECH 1968 - 1979	58
ZÁVĚR	63
SHRNUTÍ	64
SUMMARY	65
ZUSSAMENTAFASSUNG	66
LITERATURA, PRAMENY A DALŠÍ ZDROJE	67
SEZNAM TABULEK	72
ANOTACE	73

ÚVOD

Specifickým a pravděpodobně světově zcela ojedinělým úkazem společensko-kulturní instituce je právě Divadlo hudby¹. Sousedství, jež mnohé může uvést do přemítavého stavu, kdy člověk netuší, kam takové divadlo zařadit označuje originální úkaz typický pro Československo 50. a 60. let 20. stol, kdy Divadla hudby vznikala v některých větších městech. V sálech těchto institucí se odehrával nejrozmanitější program mnoha uměleckých druhů a žánrů, ovšem nejpůvodnější a nejčastější složkou umění zde byla hudba a její reprodukce.

Předkládaná práce se na následujících stránkách věnuje Divadlu hudby v Olomouci a jeho dramaturgii hudebních pořadů. Časové vymezení etapy od roku 1968 odpovídá vzniku instituce a horní hranice 1979 byla stanovena uměle, aby pojednávané období informovalo přibližně o prvním desetiletí působení v Olomouckém kraji. Období to bylo pro mnohé občany jistě nesnadné, z politických důvodů svazující a o to více citelné právě v kulturním prostředí, které je tolik závislé na umělecké svobodě. Téma divadel hudby se stává skutečně aktuální až v posledních letech. Z důvodu zániku mnoha divadel hudby vystupuje do popředí potřeba reflektovat činnost, přínos a jejich vliv na tehdejší společnost. Autor práce si stanovuje dva cíle. Prvním z nich je doplnění doposud ne zcela zpracované historie DHO, která by se tak měla dočkat zaplnění „slepého místa“ na pomyslné časové ose olomouckého kulturního života. Druhým cílem textu je představení detailního přehledu dramaturgie, jejího vývoje i vyhodnocení se zaměřením především na hudební oblast a pozici Divadla hudby v olomoucké kultuře.

Práce kromě dílčích závazných kapitol sestává ze tří hlavních celků. První z nich má za účel seznámit čtenáře s definicí onoho problematického názvu instituce a současně předkládá i nástin vývoje Divadel hudby obecně. Zároveň kapitola obsahuje biografii významného činitele kulturního života a zakladatele olomouckého DH – Rudolfa Pogody, s čímž souvisí i vývoj Divadla hudby v Olomouci.

Druhým stěžejním a tudíž i nejrozsáhlejším celkem práce jsou hudební pořady jednotlivých sezon 1969 až 1979. Každý rok je uveden samostatně a obsahuje další dílčí celky, jako například obecné informace o chodu instituce a úspěšnosti pořadů. Dále pak následují úseky textu věnované konkrétním programovým bloků. Každá sezona je vyjádřena i tabulkou v textu udávající přehled počtu akcí a jejich návštěvnost. Významné

¹ Dále jen DH, případně Divadlo hudby Olomouc - DHO.

či specificky zajímavé pořady jsou pojednány v textu, avšak kompletní soupis programů čítající přes 1 100 záznamů je uvedený v přílohovém materiálu.

Poslední, ve své podstatě analytická část, již předznamenává závěrečné shrnutí zjištěných poznatků. Tyto informace jsou vizuálně zobrazeny pomocí několika grafů, ze kterých jsou zjištěná data na první pohled jasně patrná.

Významnou součástí práce je již zmiňovaná příloha, která kromě fotodokumentace obsahuje databázi všech uskutečněných hudebních představení s přesným datem, názvem i stručnou informací o náplni dané akce. Autor práce se domnívá, že takovýto kompletní soupis programů tvoří velmi hodnotnou součást celého textu.

STAV LITERATURY A PRAMENŮ

První „rychlou informaci“ o vymezení pojmu *Divadlo hudby* můžeme nalézt v lexicích. Je to *Slovník české hudební kultury*², jehož editory jsou Jiří Fukač a Jiří Vysloužil. Dále *Československý hudební slovník osob a institucí*³ Graciana Černušáka, Bohumíra Štědrone a Zdenka Nováčka. Pojem je možné nalézt i v *Malé encyklopedii hudby*⁴ od Jaroslava Smolky a ve *Stručném hudebním slovníku*⁵ od Miroslava Barvíka, Jana Maláta a Karla Tauše. Užitečnou shledávám i informaci obsaženou ve slovníku *Základní pojmy divadla*⁶ Petra Pavlovského.

Většina periodik nevěnovala DHO zvýšenou pozornost.⁷ V *Hudebních rozhledech*⁸ z roku 1952 a 1956 je možno dohledat 2 články pojednávající o pražském DH. To ovšem neplatí pro regionální informační měsíčník *Kdy Kde Co v Olomouci*, který obsahuje mnoho cenných informací od medailonků významných osobností, přes recenze až po tištěné programy. Toto periodikum se ukázalo být velmi nápomocné.

Na dané téma bylo vypracováno i několik bakalářských a diplomových prací. Každá práce nahlíží na jiný problém a z různých hledisek. Nejkomplexněji o DH pojednává text

² FUKAČ, Jiří – VYSLOUŽIL, Jiří (ed.): *Slovník české hudební kultury*. Praha 1997, s. 161.

³ ČERNUŠÁK, Gracian – ŠTĚDRONĚ, Bohumír – NOVÁČEK, Zdenko: *Československý hudební slovník osob a institucí*. Praha 1963, s. 238.

⁴ SMOLKA, Jaroslav a kol.: *Malá encyklopedie hudby*. Praha 1983, s. 146.

⁵ BARVÍK, Miroslav – MALÁT, Jan – TAUŠ, Karel: *Stručný hudební slovník*. Praha 1960.

⁶ PAVLOVSKÝ, Petr: *Základní pojmy divadla*, Praha 2004, s. 73.

⁷ *Rudé právo, Stráž Lidu, Pochodeň*.

⁸ MARTYNOV, Ivan: *Hudební rozhledy, Sovětský hudební vědec o pražském Divadle hudby*, 1952, č. 8, s. 29; ŠEDA, Jaroslav: *Hudební rozhledy, Divadlo hudby k výročí Wolfganga Amadea Mozarta*, 1956, č. 3, s. 126.

Terezy Pogodové - *Divadlo hudby jako prostor pro uměleckou alternativu*.⁹ Období 90. let zpracovala Jana Vaculíková ve své bakalářské práci *Hudební pořady Divadla hudby Olomouc v letech 1990 - 2000*.¹⁰ Z ekonomického a manažerského hlediska je pojata studie Zdeňka Krajcara *Management v Divadle hudby Olomouc*.¹¹ Tento text je zde však pro své zaměření nevhodný. Informace o vzniku DH a jejich vztahu ke Gramofonovým závodům lze najít v textu Jiřího Kopeckého *Jaroslav Šeda a hudební život v poválečném Československu*.¹² Jako úvod do regionální kultury Olomouce 2. poloviny 20. století dobře poslouží práce Filipa Hajdů – *Olomoucký hudební život 1945 – 1969*.¹³

Kulturní přehled lze získat z dvousvazkové publikace *Dějiny Olomouce*.¹⁴ Kniha obsahuje mnoho reálií a uvede činnost DHO do kontextu. Skvělým dokumentem s bohatým faktografickým i fotografickým obsahem je sborník *Deset let myšlenky Divadla hudby*.¹⁵ Vladimír Lébl zveřejnil svoji studii *O mezních druzích hudby* ve sborníku *Nové cesty hudby*.¹⁶ Hudbu ve své studii *Hudební složka divadel malých forem v Olomouci šedesátých let 20. století a její hlavní osobnosti* zmiňuje i Richard Pogoda.¹⁷ O velkou vlnu zájmu, která se kolem malých divadel zvedla, se významně zasloužila Tatjana Lazorčáková. Autorka se věnuje této problematice v několika svých knihách. Centrem pozornosti jí však je dramatická složka, nikoliv hudba.¹⁸ Texty k některým večerům reprodukované hudby obsahuje kniha s názvem, *Poslouchejte s námi: čtení o skladbách vydaných na ČS Gramofonových deskách*.¹⁹

⁹ POGODOVÁ, Tereza: *Divadlo hudby jako prostor pro uměleckou alternativu*, Diplomová práce, Olomouc. 2002, str. 64.

¹⁰ VACULÍKOVÁ, Jana: *Hudební pořady Divadla hudby Olomouc*, Bakalářská diplomová práce, Olomouc 2012.

¹¹ KRAJCAR, Zdeněk: *Management v Divadle hudby Olomouc*. Bakalářská diplomová práce. Olomouc 2009.

¹² KOPECKÝ, Jiří: *Jaroslav Šeda a hudební život v poválečném Československu*, Diplomová práce, Olomouc 2002.

¹³ HAJDŮ, Filip: *Olomoucký hudební život 1945–1969*, Bakalářská diplomová práce, Olomouc 2006.

¹⁴ HAJDU, Filip – LYKO, Petr – STEINMETZ, Karel: „Hudební kultura“. In: SCHULZ, Jindřich: *Dějiny Olomouce* - 2 sv. Olomouc 2009.

¹⁵ AŠKENAZY, Ludvík – BOUŠEK, Karel – ŠEDA, Jaroslav: *Deset let myšlenky Divadla hudby*, Praha 1958.

¹⁶ LÉBL, Vladimír: „O mezních druzích hudby“. In: HERZOG, Eduard: *Nové cesty hudby*, Praha - Bratislava 1970, s. 241.

¹⁷ POGODA, Richard: *Hudební složka divadel malých forem v Olomouci šedesátých let 20. století a její hlavní osobnosti*. In: VIČAROVÁ, Eva: *Hudba v Olomouci a na střední Moravě II*, Olomouc, 2008.

¹⁸ LAZORČÁKOVÁ, Tatjana: *K netradičnímu divadlu*, Praha 2003; LAZORČÁKOVÁ, Tatjana: *Čas malých divadel*, Olomouc 1996.

¹⁹ MLEJNEK, Karel – PILKA, Jiří – SVOBODA, Otakar: *Poslouchejte s námi: čtení o skladbách vydaných na ČS Gramofonových deskách*, Praha 1965.

Nejcennějším zdrojem informací a primárním pramenem autorovi byl archiv DHO. Šest šanonů dokumentace psané strojopisem obsahuje výroční zprávy, hodnocení činnosti, repertoárové plány, letáky a v malé míře i korespondenci vedení.²⁰ Stejně významné byly informace ze Státního okresního archivu v Olomouci (M5 – 58). Zde jsou materiály z let 1968 – 1990. Některé dokumenty se překrývají s archivem DHO, jiné jsou nové.

Jako doplňkový, i když v některých případech velice užitečný zdroj informací posloužily i internetové stránky. Na internetu je k dispozici online databáze divadel, která vznikla za podpory programu EU Kultura 2000 a za pomoci Ministerstva kultury. DHO je v databázi také zpracováno a je zde o instituci mnoho zajímavých informací.²¹ Nápomocným byl i online *Český hudební slovník osob a institucí*.²² Na stránkách *Osobnosti Moravy* lze nalézt informace o Rudolfu Pogodovi.²³ O malých divadlech a osobnostech s nimi spojenými se lze dočíst na stránkách *Databáze českého amatérského divadla*.²⁴ O interpretech a uměleckých uskupeních jsou následující stránky, viz poznámky.²⁵

Do výzkumu jsem zapojil i rozhovory se současnou ředitelkou DHO Libuší Šlezarovou a se synem zakladatele DHO Richardem Pogodou.

Při práci na tomto textu bylo k dispozici velké množství materiálů ke zpracování a jistě by to vystačilo na daleko rozsáhlejší publikaci. Většinou nedošlo k žádným zásadním badatelským problémům až na níže uvedený chybějící archiv nebo například chaotické uspořádání některých materiálů. S prameny autor pracuje tak, aby informace zanášel do textu i do tabulek pokud možno v nezměněné podobě (formát jmen, data, některé dobové termíny a jiné). V chronologickém řazení dokumentů v archivu DHO ve dvou

²⁰ Výroční zprávy, Programové materiály, Repertoárové plány Divadla hudby Olomouc z let 1967-1979, in: Archiv DHO.

²¹ „European Theatre Architecture“ [online]. *Vizus internet partner*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]: <<http://www.theatre-architecture.eu/cs/db.html?theatreid=75>>

²² „různá hesla“ [online]. *Český hudební slovník osob a institucí*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]: <<http://www.ceskyhudebnislovník.cz/>>

²³ „Rudolf Pogoda“ [online]. *Osobnosti Moravy*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]: <<http://osobnosti-moravy.eu/osobnosti/?id=cJpHL1yInWA%2Bom1T6ct39skalq71XYnlCOT9ImQOUDs%3D>>

²⁴ „různá hesla“ [online]. *Databáze českého amatérského divadla*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]: <<http://www.amaterskedivadlo.cz/main.php?data=geo&id=153>>

²⁵ „Free jazz trio“ [online]. *Free jazz trio*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]: <<http://freejazztrio.wix.com/freejazztrio#!historie/c161y>>; „Falešní hráči“ [online]. *Karel Plíhal*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]: <<http://www.kareplihal.cz/fotky/bk.php>>; „Trio Petra Junka“ [online]. *Petr Junk*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]: <<http://bandzone.cz/petrjunk?at=gallery&ii=91456>>; „Jaroslav Hutka“ [online]. *Jaroslav Hutka*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]: <<http://bandzone.cz/petrjunk?at=gallery&ii=91456>>

případech došlo pravděpodobně ke ztrátě některých výročních zpráv. Jedná se zejména o roky 1970 a 1971. Proto informace o tomto období nemohou být zcela kompletní. Chybějící archiv je nahrazen rekonstrukcí podle předpokládaného plánu Rudolfa Pogody.²⁶ Statistické údaje, zejména průměrné návštěvnosti upravuji na celá čísla nebo na dvě desetinná místa podle pravidel zaokrouhlování. Některé údaje o programech v pramenech chybí, a proto v textu nemohou být uvedeny.²⁷ U významných pořadů jsou uvedeny veškeré dostupné informace. Text neobsahuje komplexní výčet programů v chronologickém pořadí. To je nahrazeno zmiňovaným přehledem akcí v příloze.

1. HUDEBNÍ ŽIVOT OLOMOUCE V LETECH 1968 - 1979

Opera, opereta a balet

Nejvýznamnější divadelní institucí v Olomouci bylo Divadlo Oldřicha Stibora²⁸ na Horním náměstí. Existovalo zde také menší Nové divadlo v Hodolanech. V DOS se kromě činohry provozovala opera, opereta²⁹ i balet. Vedoucím baletu byl v letech 1960 – 1967 Josef Škoda, na kterého navázal Karel Jurčík. Od roku 1963 byl šéfem operního souboru dirigent Pavel Pokorný. Začátkem šedesátých let se opera olomoucké scény setkávala díky dobré dramaturgii a výborným výkonům umělců s velkým úspěchem. Návštěvnost se řadila mezi nejvyšší v republice. Na post vedoucího operního souboru byl však za ideologicky nevyhovujícího Pokorného dosazen na počátku sezony 1972/1973 dirigent Miloš Konvalinka. Ke konci 70. let Konvalinku nahradil Reginald Kefer.³⁰

Moravská filharmonie³¹

Od roku 1959 byl ředitelem a šéfdirigentem Jaromír Nohejl. Ten se zasloužil o četné uvádění děl soudobých domácích i zahraničních autorů. Na postu druhého dirigenta setrval v letech 1960 – 1962 Pavel Vondruška. Po Vondruškově odchodu do Ostravy byl vypsán další konkurz na jeho pozici. Uspěl zde absolvent brněnské JAMU Zdeněk Mácal, který měl pro tuto funkci vynikající předpoklady. Vzdal se angažmá v Brně i

²⁶ Chybí konkrétně 2. pololetí roku 1970 a 1971.

²⁷ Chybí například původ programu, autor nebo náplň akce.

²⁸ Dále DOS. Dnes instituce nese název Moravská divadlo Olomouc.

²⁹ Vedoucím byl Stanislav Regal.

³⁰ HAJDU, Filip – LYKO, Petr – STEINMETZ, Karel: „Hudební kultura“. In: SCHULZ, Jindřich: *Dějiny Olomouce* - 2 sv. Olomouc 2009.

³¹ Dále jen MF.

ve Zlíně a od roku 1963 nastoupil do MF. Vedl sbor Žerotín, založil komorní orchestr a zavedl spolupráci s JAMU. Po úspěchu na mezinárodních dirigentských soutěžích roku 1967 MF opustil. Následující rok nastoupil na jeho místo Vít Micka. Dirigoval několik abonentních koncertů, zájezdových koncertů a veškeré výchovné koncerty. Zasloužil se o zájezdové koncerty do Itálie. Roku 1969 byl na post ředitele dosazen Jaromír Dadák a Nohejl tím pádem zastával funkci šéfdirigenta. Dadák brzy odešel do Ostravy a předal vedení Přemyslu Chudobovi, jež se významně zasloužil o rekonstrukci prostor MFO. Chudoba, Nohejl a Micka ve svých funkcích působili celá sedmdesátá léta.³²

Od dob založení orchestru se interpretační úroveň zvyšovala a došlo i k postupnému rozšiřování obsazení skupin nástrojů. Největší podíl na zvýšení umělecké kvality orchestru měl patrně Nohejl. Díky Mácalovi byla navázána spolupráce i s JAMU. MFO podnikala i mnohé zájezdové koncerty, jak po vlasti (zejména Čechy a Slovensko), tak v zahraničí (Itálie, NDR a NSR). Moravská filharmonie zajišťovala i výchovné koncerty pro mládež a provozovala komorní hudbu.³³

Rozhlas

Vznik této instituce v Olomouci byl zdlouhavý a problematický. To se podařilo prolomit až v roce 1956, kdy rozhlas začal vysílat jako samostatný rozhlasový ústav. Již v 50. letech za vedení dirigenta, režiséra a dramaturga Miloše Konvalinky se zde začala nahrávat různá hudební tělesa. Konvalinka se velmi zasadil o zřízení profesionálního studia v prostorách olomoucké reduty, která je úzce spjatá se sídlem Českého rozhlasu. To umožňovalo nahrávání symfonické hudby přímo na veřejných koncertech. V prvních dnech okupace sovětskými vojsky rozhlas plnil významnou úlohu informačního zdroje a i po ovládnutí rozhlasu zde byly snahy o protiokupační vysílání. Český rozhlas je významným kulturním ústavem také proto, že právě zde natočilo mnoho českých skladatelů premiéry svých děl.³⁴ Tímto začala dlouhá a plodná spolupráce s Moravskou filharmonií Olomouc, která byla udržována i v 70. letech za nového vedení skladatele,

³² HAJDU, Filip – LYKO, Petr – STEINMETZ, Karel: „Hudební kultura“. In: SCHULZ, Jindřich: *Dějiny Olomouce* - 2 sv. Olomouc 2009.

³³ Ryšavý, Milan: *Kapitoly z historie Moravské Filharmonie*, Olomouc, 2008.

³⁴ Tamtéž.

dramaturga a režiséra Miroslava Klegy, přičemž kvalita orchestru a tudíž i nahrávek výrazně rostla.³⁵

Hudební školství

Roku 1961 prošly české základní hudební školy reformou,³⁶ která je sdružovala pod názvem - Lidová škola umění³⁷. Na počátku 60. let LŠU zaznamenala stoupající zájem ze strany studentů, a proto během následujících let bylo nutno zakládat na Olomoucku další pobočky pro usnadnění dojíždění zejména mladším studentům.³⁸ Na konci 60. let překročil počet studentů 1600. Od roku 1968 byla zvolenou ředitelkou školy Dagmar Kučerová, zkušená učitelka zpěvu a absolventka olomoucké hudební vědy. LŠU tehdy měla 2 zástupce, jimiž byli Přemysl Chudoba (do nástupu na funkci ředitele MFO v roce 1972) a Ludmila Jahodová (do roku 1974). Ke škole se připojila roku 1967 i Lidová konzervatoř, čímž byla škola dále rozšířena. Mezi zaměstnance tehdy patřili vysoce kvalifikovaní učitelé Gustav Pivoňka, Jan Petzold, Pavel Čotek, Mojmír Zedník, Pavel Klapil. Ke škole náležely také Hanácký folklorní soubor a smyčcové Kvarteto Žerotín nebo v pozdějších letech soubor Collegium Musicum Olomucense³⁹. U příležitosti 80. výročí fungování školy vedení zažádalo o návrat k názvu Žerotín. Žádosti bylo vyhověno a od roku 1969 se škola přejmenovala na Lidovou školu umění Žerotín. O rok později vznikla nová pobočka na Třídě Svornosti. Od roku 1970 se škola osamostatnila a vznikla tak druhá olomoucká Lidová škola umění třída Svornosti, která byla vedena novými inovativními metodami prof. Ladislava Daniela. Mezi další školní aktivity patřilo pořádání koncertů u nás, organizace výměn do Lipska, Alteburgu v Německu nebo do Reggio nel Emillio v Itálii. V roce 1978 škola oslavila 90. výročí své aktivní činnosti slavnostním koncertem. Počet žáků v tomto roce činil 1407.⁴⁰

³⁵ „O Českém rozhlasu Olomouc“ [online]. *Český rozhlas Olomouc*. Dostupný z WWW [cit. 23. 8. 2013]: <http://www.rozhlas.cz/olomouc/ostanici/_zprava/historie-ceskeho-rozhlasu-olomouc--880419>, KUČEROVÁ, Alice: *Olomoucké studio Československého rozhlasu v letech 1949-1993*, Disertační práce, Univerzita Palackého 2011, 234 s.

³⁶ Z rozhodnutí ministerstva školství dne 22. 5. 1961.

³⁷ Dále jen LŠU.

³⁸ Nově vzniklé pobočky při LŠU v Olomouci: Velká Bystřice, Hlubočky, Bystrovany, Dolany, Křelov, Štěpánov, Velký Újezd, Lutín a Tršice 1966 – 67.

³⁹ Soubor zaměřený na renesanční a barokní repertoár, trval však pouhý jeden rok a částečně byl nahrazen jiným obsazením pod vedením Vladimíra Zemana.

⁴⁰ HORÁKOVÁ, Marie: *Almanach k výročí 120 let Základní umělecké školy „Žerotín“ v Olomouci 1888 – 2008*, Olomouc 2007.

Hudební vzdělání na vysokoškolské úrovni se v Olomouci vyvíjelo pozvolna a jeho původ můžeme spatřit v roce 1961, kdy na tehdejším Pedagogickém institutu vznikla katedra hudební výchovy vedená již výše zmíněným Danielem. Později byla katedra přidružena k Univerzitě Palackého. V období let 70. vedl katedru Pavel Kvapil. Katedra připravovala budoucí učitele pro první a druhý stupeň základního školství. Dalším významným pracovištěm se měla stát Katedra muzikologie, která brzy zaujala místo po boku pracovišť v Praze a Brně. To se stalo zásluhou Roberta Smetany, který o toto usiloval již od roku 1946. V roce 1972 Smetana předal funkci vedoucího katedry do rukou svého žáka Vladimíra Hudce. V 80. letech došlo ke sloučení s Katedrou hudební výchovy, avšak přes tyto nepříjemnosti bylo pracoviště znovu obnoveno a pokračovalo ve své činnosti.⁴¹

Ostatní hudební aktivity

V 60. a 70. letech v Olomouci působilo kromě výše zmíněných i mnoho dalších hudebních uskupení. Pěvecký sbor Žerotín fungoval od počátku 60. let a od roku 1967 jej vedl Svatopluk Sčudlík. Žerotín za Sčudlíkova působení nastudoval Smetanovu *Českou píseň* nebo Dvořákovo *Stabat mater*. Dalším kvalitním tělesem byl smíšený komorní sbor Dvořák fungující od roku 1961. Dirigoval jej Jaroslav Talfa a později Sčudlík.

Od roku 1969 se v olomouckém chrámu Svatého Mořice koná Mezinárodní varhanní festival. Tato akce se koná na podzim a je rozložena do několika recitálů, které dávají domácí i zahraniční umělci. Zakladatelem festivalu byl varhaník, organolog a violista Antonín Schindler, který řídí festival doposud.⁴²

Ze snah sbormistra Karla Klimeše a jeho syna Jiřího Klimeše vznikl v roce 1972 festival dětských pěveckých sborů Svátky písní. Původně nesoutěžní festival nabyl zejména v 80. letech velkého věhlasu a záštitu nad ním převzalo ministerstvo kultury. Od roku 1976 byl festival rozšířen o besedy, semináře a zejména soutěž skladatelů a textařů.⁴³

⁴¹ HAJDU, Filip – LYKO, Petr – STEINMETZ, Karel: „Hudební kultura“. In: SCHULZ, Jindřich: *Dějiny Olomouce* - 2 sv. Olomouc 2009.

⁴² Tamtéž.

⁴³ HAJDU, Filip – LYKO, Petr – STEINMETZ, Karel: „Hudební kultura“. In: SCHULZ, Jindřich: *Dějiny Olomouce* - 2 sv. Olomouc 2009.

V neposlední řadě byla v olomoucké katedrále pěstována duchovní hudba a u vojska fungovala vojenská posádková hudba. Působilo zde také velké množství amatérských těles hrajících zábavnou hudbu apod. Olomouc, tak jak se zdá, měla zajištěný hudební provoz po všech stránkách. Přesto právě nové Divadlo hudby dokázalo svou důmyslnou dramaturgií vhodně rozšířit stávající nabídku již tak pestrého hudebního vyžití Olomoučanů.

2. DIVADLO HUDBY

2.1 Divadlo hudby obecně

Instituce tohoto typu je svým působením celosvětově unikátní organizací. Je složité přesně definovat ono matoucí pojmenování složené ze spojení slov divadlo a hudba. Při prvním setkání s tímto termínem často nebývá zcela jasné, kam přesně tento druh kulturní instituce zařadit a co je náplní její činnosti. Divadla hudby vznikala v tehdejším Československu od 50. let 20. století v úzké souvislosti se státním podnikem Gramofonové závody. Nejdříve vzniklo DH v Praze (1949) a následovalo založení dalších jeho poboček v Bratislavě, Ostravě, Liberci a Olomouci (1968). Hlavní náplní DH bylo popularizační cestou seznamovat posluchače s novými nahrávkami, a tak šířit povědomí o nových deskách, esteticky působit a vzdělávat veřejnost (dobově se hlavní pozornost upírala k pracujícím lidu). Součástí představení byl i odborný komentovaný výklad, který doplnil a osvětlil danou problematiku. Hrál se z počátku z gramofonových desek, nebo později z magnetofonových páسů. Divadla hudby si pořady vytvářela, zapůjčovala a pronajímala v takzvaných konzervách.⁴⁴ Kvalitní technické zázemí a příjemné komornější prostředí bylo nezbytnou součástí všech Divadel hudby. V Pražském DH fungovala i závodní prodejna desek. Kromě zvukových nahrávek se pořady zpestřovaly také odborným výkladem na dané téma, dia-projekcemi, promítáním a dramatickým přednesem poezie nebo zpěvem. Později byly programy rozšiřovány o různé další druhy umění a prostory DH se často stávaly průsečíkem mnoha uměleckých druhů. V centru pozornosti byla hudební produkce, přesněji hudební reprodukce, gramofonových desek s komentářem, a to nejvíce z oblasti vážné hudby, později i z jazzu a z populární hudby. Dále se v DH konala vystoupení různých komorních souborů (instrumentálních i

⁴⁴ Jednalo se o hudební nosiče obsahující hudbu, odborný komentář a případně pokyny pro režii. Tyto konzervy si Divadla hudby mezi sebou běžně zapůjčovaly.

dramatických), filmové projekce, akce o výtvarném umění, živé koncerty a besedy. Postupem času se dramaturgie ubírala stále častěji k živým koncertům, dramatickým inscenacím a populární a jazzové hudbě.⁴⁵ Pořady byly zaměřeny napříč žánry a na všechny věkové kategorie. Důraz byl kladen na estetické a vzdělávací působení na širokou veřejnost. Politická situace se promítla v dramaturgii, která se nesla v duchu socialistických požadavků na umění. Zvláště v období normalizace docházelo ke zpřísnění kontroly uváděných pořadů. Akcentována byla nutnost dbát zásad socialistické společnosti, což bylo patrné na četných akcích zaměřených k dobově aktuálním politickým tématům, výročím a jubileím. I přes to je však pozoruhodné, že se v prostorách DH odehrával velký počet vystoupení zaměřených na západní populární a jazzové zpěváky, interprety i soubory a tzv. alternativní kulturu. Konal se nespočet akcí tehdy v podstatě neoficiálního charakteru s velice zajímavým programem a dramaturgie často kolísala na hranici požadované politické korektnosti. Divadla hudby tak byla prostorem, kde se často odehrála i představení, která by se ve větších kulturních institucích nemohla uskutečnit.⁴⁶

2.2 Rudolf Pogoda a vznik Divadla hudby Olomouc

Rudolf Pogoda se narodil 10. března 1922 v Kroměříži. Byl to dramaturg, kulturní pracovník a organizátor, publicista a porotce mnoha uměleckých soutěží. Do Olomouce se přistěhoval s rodiči ještě jako malé dítě. Maturitu složil na české reálce v roce 1941. V období II. světové války vstoupil do armády a v této době poznal svoji první velkou lásku, se kterou se oženil v roce 1943. Po válce vstoupil do KSČ a stal se mladým nadšeným redaktorem Stráže Lidu, kde reflektoval představení olomouckého divadla a koncerty Moravské filharmonie, jako novinář, kritik a glosátor olomouckého kulturního života.⁴⁷ Brzy se dostal i do funkce zástupce šéfredaktora. Jeho syn v rozhovoru uvedl, že otec pod vlivem výchovy zpočátku opravdu věřil ideálům socialismu, avšak brzy objevil i odvrácenou stranu komunismu a od režimu se distancoval.⁴⁸ První problémy se systémem nastaly v roce 1955, kdy byl ze strany vyloučen a musel tak nastoupit na místo dělníka

⁴⁵ Bylo by nepřesné datovat konkrétní časové předěly. Dramaturgické změny se odehrávaly plynule a velmi povolna. Navíc v každém DH tyto změny probíhaly rozlišně.

⁴⁶ To platilo nejvíce u mimopražských DH, která se svojí vzdálenější polohou od Prahy vyhnula přísnějšímu dohledu.

⁴⁷ Stýskal, Jiří, *Kdy Kde Co v Olomouci, Za Rudolfem Pogodou*, červen, 1991.

⁴⁸ Rozhovor s Richardem Pogodou.

v národním podniku PREFA. Toto mu však nezabránilo se ve svém volném čase věnovat kulturním aktivitám. Zakládal různé divadelní, loutkové a recitační soubory po celé Moravě. Jedním z nich byla známá Štafeta.⁴⁹ Od března roku 1956 tento soubor organizačně i dramaturgicky řídil. Dále byl jedním ze zakladatelů recitační přehlídky - Wolkerův Prostějov⁵⁰, kde se úspěchu dočkali i mnozí recitátoři právě ze Štafety. Mnoho let dělal R. Pogoda i porotce na Krajském festivalu poezie ve Valašském Meziříčí (porotce v letech 1965–1972, 1977–1984 a předseda v letech 1967–1969). Za desetiletou existenci Štafety se soubor účastnil mnoha soutěží po celém Československu (Praha, Ostrava, Bratislava) a nevyhnul se ani pozornosti publicistů. K Pogodovým největším literárním úspěchům patřila dramaticko-poetická koláž vyplněná verši Bertholda Brechta - *Válečná čítanka*. S tímto dílem se účastnil Jiráskova Hronova, kde diváky i porotu toto dílo velice nadchlo. Štafeta se stala jakýmsi předchůdcem Divadla poezie a následně předjímala vznik Klubovny hudby a poezie⁵¹, která už byla přímým předchůdcem Divadla hudby v Olomouci. Zřizovatelem se stal Vojenský klub a Lidová konzervatoř Okresního domu Osvěty (ODO), ve které od roku 1966 pracoval R. Pogoda jako vedoucí programového oddělení.⁵²

Díky pozitivním ohlasům i výsledkům klubovny došlo k rozhodnutí, že bude v Olomouci vybudováno Divadlo hudby a poezie. R. Pogoda získal prostory v olomoucké Denisově ulici číslo 47⁵³ a podle projektu architekta Jiřího Procházky byla instituce vybudována, mnohdy svépomocí, jindy za pomoci odborného vedení, jako například výpomoc s instalací audiotechniky, o kterou se zasloužil inženýr Jiří Svoboda.⁵⁴ Rekonstrukce bývalého Radiotabarinu⁵⁵ na Divadlo hudby trvala přibližně jeden rok.⁵⁶

V Divadle hudby R. Pogoda zastával hned několik pozic. Působil zde jako vedoucí

⁴⁹ Štafeta byl původně recitační soubor a později divadlo poezie. Fungovala v letech 1956 – 1965. „Štafeta“ [online]. *Databáze amatérských divadel*. Dostupný z WWW [cit. 1. 8. 2013]:

<<http://www.amaterskedivadlo.cz/main.php?data=soubor&id=251>>

⁵⁰ Wolkerův Prostějov je festival poezie, divadel poezie a recitátorská soutěž.

⁵¹ Byla situována v městské budově na Kolárově náměstí 7 v Olomouci a roku 1966 došlo přemístění do olomouckého Domu armády na Třídě 1. máje číslo 3 v prvním patře. Sál byl příjemně zařízený a pojal 80 diváků. Měly se zde odehrávat aktivity typu malého divadla hudby, konkrétně: Klubu přátel poezie, Gramoklubu a Jazzklubu.

⁵² „Richard pogoda“ [online]. *Osobnosti Moravy*. Dostupný z WWW [cit. 22. 7. 2013]:

<<http://osobnosti-moravy.eu/osobnosti/?id=IM%2BgjG3Hxb1YXJ448MTmRIScs0fyiNKxci3BkW5taTM%3D>>

⁵³ Archiv Lidové konzervatoře v Olomouci Okresního domu osvěty, 5. 1. 1966 (viz příloha)

⁵⁴ Archiv Lidové konzervatoře v Olomouci Okresního domu osvěty, z dopisu R. Pogody vedoucímu odbytu národního podniku Tesla. 4. 5. 1967. (viz příloha)

⁵⁵ Někdy uváděný pod názvem Radio-bar.

⁵⁶ Tamtéž.

instituce, dramaturg i autor mnoho pořadů. Ve spolupráci s DHO pokračoval i po vyškrtnutí z KSČ. Začátkem normalizačních let byl odsunut do zapadlé kanceláře Okresního kulturního střediska⁵⁷, odkud dále pokračoval ve své organizační a autorské činnosti. Staral se o programy pro mládež, vedl filmový klub, byl členem organizačního týmu Academia film Olomouc a zasloužil se jako jeden z iniciátorů o vznik Hanáckých dožínků v Náměšti na Hané.⁵⁸ Takto strávil zbytek svého profesního života až do odchodu do důchodu. Dne 16. dubna 1991 v Olomouci zemřel. „Rudolf Pogoda byl a zůstává nezaměnitelnou osobností olomouckého kulturního života, která si zasluhuje, aby ve vši její mnohostrannosti byla i historicky zhodnocena.“⁵⁹

3. HUDEBNÍ POŘADY JEDNOTLIVÝCH SEZON DHO 1969 - 1979

3.1 Dramaturgie Divadla hudby v roce 1969

Divadlo hudby v Olomouci zahájilo svoji činnost 24. října 1968 montážním pásmem pražského Divadla hudby *Vítěz nad smrtí*.⁶⁰ Pevně daný program s pravidelnými představeními byl dán v prosinci roku 1968.⁶¹ Na programovém letáku z 1. 12. 1968 se objevil prvotní výsledek dramaturgického plánu R. Pogody, který počítal s velkou různorodostí témat. Na programu byly pořady členěny do různých programových bloků podle sledovaného druhu umění a těm pak více či méně pravidelně připadaly konkrétní dny. Měsíčně se tak vystřídala celá paleta uměleckých druhů⁶². Jeden z hlavních okruhů věnovaných **vážné hudbě a uměleckému slovu**⁶³ se konal až na výjimky ve čtvrtek. Tento cyklus zahrnoval představování velkých děl a interpretů artificiální hudby, návštěvy různých hostů a osobností, medailonky slavných autorů a dirigentů, absolventské

⁵⁷ Okresní kulturní středisko (OKS) Olomouc vzniklo z rozhodnutí rady Okresního národního výboru (ONV) v Olomouci dne 31. května 1968 jako příspěvková kulturně osvětová organizace ONV Olomouc.

⁵⁸ „Richard pogoda“ [online]. *Osobnosti Moravy*. Dostupný z WWW [cit. 22. 7. 2013]:

<<http://osobnosti-moravy.eu/osobnosti/?id=IM%2BgjG3Hxb1YXJ448MTmRIScS0fyiNKxci3BkKw5taTM%3D>>

⁵⁹ Stýskal, Jiří, *Kdy Kde Co v Olomouci*, únor, 1997.

⁶⁰ „Theatre Architecture“ [online]. *Divadlo Hudby Olomouc*. Dostupný z WWW [cit. 22. 7. 2013]:

<<http://www.theatre-architecture.eu/cs/db.html?theatreid=75>>

⁶¹ Poslední měsíc roku 1968 se v pramenech (archiv DHO) nevyskytuje, proto uvádím jen program bez bližší statistiky návštěvnosti. Dále prosinec není samostatně hodnocen, proto jej zařazuji k roku 1969, neboť kontextem i statistickými údaji byl nahlížen ve světle následujícího roku.

⁶² Tyto programové bloky jsou dále pro přehlednost označeny tučným písmem. Přesný počet a názvy programů lze vysledovat v tabulce nebo jsou tato data obsažena v příloze.

⁶³ Pořady uměleckého slova jsou myšleny literárně dramatické představení. Pořady vážné hudby byly totiž kromě odborného výkladu často obohacovány i dramatickou složkou, například v podobě uměleckého přednesu poezie.

koncerty konzervatoře a jiné specificky zaměřené pořady. V tomto dramaturgickém bloku bylo v roce 1969 uvedeno 21 různých pořadů a ty shlédlo 995 diváků. Průměrně na jeden pořad tak vychází návštěvnost 47 osob, což při počtu 110 sedadel není ani polovina. Významnými se staly cykly pro **Hudební mládež**,⁶⁴ konané ve středy a čtvrtky. Pro školy se představení mnohdy konala i v dopoledních hodinách. Tento blok měl za cíl vést starší děti k hudbě, rozšiřovat jejich znalosti a prohlubovat cit k umění. Cyklus často navštěvovaly jak školy, tak individuálně děti s rodiči. Na programu byly pořady jako například *Slavní světoví dirigenti*, besedy a přednášky s umělci, skladateli a pedagogy. Bylo vytvořeno 10 různých pořadů, které navštívilo 665 návštěvníků. Z počátku byly pořady nejčastěji přejímány z pražského studia a až postupem času narůstalo zastoupení domácích autorských pořadů. Průměrná návštěvnost činila 66 osob na představení. Dobře zavedeným a oblíbeným cyklem, známým již z ostatních divadel hudby byly měsíční přehrávky novinek **Gramofonového klubu**,⁶⁵ jež se konaly zpravidla ve čtvrtky. Jednalo se o komentovaný poslech nových nahrávek vydaných Gramofonovými závody. V roce 1969 bylo uvedeno 9 různých pořadů, které navštívilo 325 návštěvníků s průměrnou obsazeností sálu 36 osobami. Velice oblíbené a rozšířené byly pořady věnované **populární a jazzové hudbě** – konané většinou v neděli a v některé pátky. Častým hostem v rámci pořadu *Jazz Party* bylo domácí uskupení Jazz trio Petra Junka s jeho hosty – například Musica Magica. Dále pořady, jejichž téma vyplývá již z názvu, jako jsou *Zlaté desky country a western*, *West Side Story*, *U mikrofonu je Ray Charles*, *To všechno je beat...*, *Sebrané hity Elvise Presleyho*, *To byla Edith Piafová*, *Tom Jones + Mamas and Papas + Dusty Springfieldová* a celá řada dalších. Mluvený pořad *Novinky světového jazzu* zase seznamoval veřejnost s aktuálním děním z jazzové oblasti. Celkově pokrýval tento blok největší procento návštěvnosti a zahrnoval 45 pořadů, 2420 návštěvníků, což je v průměru 54 osob na představení. **Klubové pátky** disponovaly třemi pořady s návštěvností 150 osob – průměrně 50 osob na pořad. Výtvarně zaměřené pořady, výstavy, filmové programy a vzdělávací besedy záměrně pomíjím, neboť nejsou náplní tématu této práce.⁶⁶ Co se týká pořadů o výtvarném umění a pořádání vernisáží, zapojení hudební složky bylo běžnou praxí. Tematicky sladěný výklad uměleckého stylu, slohu, či formy s ukázkami dobové hudby, tak

⁶⁴ Dále uváděno dle kontextu také pod zkratkou HM.

⁶⁵ Dále uváděno dle kontextu také pod zkratkou GK.

⁶⁶ Lze je však vysledovat v závěru v soupisu literatury.

napomohl k lepší recepci a pochopení dobového kontextu umění. K doplňkovým aktivitám DHO patřilo propůjčování nebo pronajímání prostor a technického zázemí hostujícím externím souborům, jednotlivcům či pořadatelům festivalů, soutěží a konferencí. Tento fakt také do značné míry napomáhal financování instituce.

Tabulka činnosti Divadla hudby Olomouc v roce 1969			
Druh pořadu	Představení	Návštěvnost	Průměrná návštěvnost
Pořady vážné hudby a uměleckého slova	16	995	62,19
Měsíční přehrávky novinek Gramofonového klubu	9	325	36,11
Pořady pro Hudební mládež	10	665	66,50
Pořady populární a jazzové hudby	45	2420	53,78
Klubové pátky	3	150	50,00
Pořady s výtvarnou tematikou	8	395	49,38
Výstavy, vernisáže, film	9	680	75,56
Filmové programy	42	2590	61,67
Představení filmových novinek	6	150	25,00
Filmové besedy pro dívky	11	1040	94,55
Filmové besedy pro chlapce	4	380	95,00
Pořady pro starší děti	7	235	33,57
Celkem	170	10025	58,97

Tabulka 1: Činnost Divadla hudby Olomouc v roce 1969

V prvním pololetí mohli návštěvníci DHO navštívit některé akce z nabídky **pořadů vážné hudby**. Ty se stejně jako měsíční přehrávky novinek Gramofonového klubu konaly ve čtvrtky. *Večeru k padesátinám Miloše Konvalinky* se zúčastnilo 25 návštěvníků. *Zpívá Mario Lanza* - byl medailon slavného amerického pěvce s ukázkami jeho repertoáru, který připravila Bedřiška Adamičková⁶⁷. *Velká vokální díla* (Heinrich Schütz - *Matoušovy Pašije* a Wolfgang Amadeus Mozart - *Litaniae Lauretanae D dur, K 195*) uvedl P. Josef Olejník. Nezapomenutelná zpěvačka, která se zhostila hlavních rolí světových oper, byla představena v pořadu - *Zpívá Maria Callas*. Z nových nahrávek DGG se pouštělo vzácné

⁶⁷ Bedřiška Adamičková (biografické údaje nenalezeny) byla česká spisovatelka a editorka.

souborné provedení všech klavírních nokturn Frederica Chopina. A to sice v pořadu *Básník hovoří s nocí*, který byl doplněn verši Adama Mickiewicze a Heinricha Heina. Představení *Historické varhany západní Evropy* uvedl a přednesl koncertní varhaník Antonín Schindler, který k tomuto účelu sestavil výběr z unikátních nahrávek. Další večer francouzské kultury seznámil posluchače s originální nahrávkou slavné opery od Clauda Debussyho – *Péleas a Mélisande*. Vzpomínkový pořad k 90. výročí úmrtí Richarda Wagnera se jmenoval *Lizta a Wagnera kruté přátelství*. Nejvyšší návštěvnosti v počtu 100 posluchačů se těšilo uvedení rekviem *Stabat Mater* od Antonína Dvořáka. Pořady pro **Hudební mládež** se konaly ve středy a čtvrtky. Úvodním pořadem cyklu byla *Beethovenova symfonická a instrumentální hudba*. Zazněla *Romance G dur, op. 40 a F dur, op. 50 pro housle a orchestr* (D. Oistrach), *Houslový koncert D dur, op. 61* (Josef Suk) a *trojkoncert C dur, op. 58 pro klavír, housle a violoncello* (Géza Anda, Wolfgang Schneiderhan a Pierre Fournier). Pořad uvedl Vladimír Hudec. Dále se konal cyklus *Slavní světoví dirigenti*, ve kterém byla představena jména jako: Arturo Toscanini (nejvyšší návštěvnost – 100 posluchačů), Václav Talich, Jevgenij Mravinskij, Leopold Stokowski, Karl Böhm, Charles Munch a Eugen Ormandy. Autor tohoto cyklu se bohužel v žádných prozkoumaných pramenech nevyskytuje.

O nedělích a v některé pátky bylo možno navštívit pořady věnované **populární a jazzové hudbě**. Častým hostem bylo domácí *Jazz trio* Petra Junka, který si zval občas i externí soubory. Přehlídka nejúspěšnějších hitů velké americké písničkové vlny ve stereofonních nahrávkách s vyprávěním Jiřího Grossmanna nesla název *Zlaté desky Country & Western*. Světoznámý muzikál *West Side Story* L. Bernsteina a L. Laurenta připravil i uvedl publicista a významný jazzový odborník Lubomír Dorůžka⁶⁸. Představení bylo doplněno obrázky z newyorské inscenace. Seznámení s vůdčí osobností moderního jazzu připravil Vít Hrubín v pořadu *U mikrofonu je Ray Charles. Nesmrtelný Satchmo* byl pořad věnovaný osobnosti L. Armstronga. Ve světle vlastního vyprávění, vzpomínek, gramofonových nahrávek a filmu představení připravili L. Dorůžka a jeden z nejvýznamnějších českých poválečných prozaiků Josef Škvorecký. Přítomnost takových osobností v Olomouci je pozoruhodná a dobře dokládá kvalitu a exkluzivitu těchto pořadů. Kapely jako: *The Beatles, The Who, Jimi Hendrix, Loving Spoonful, The Byrds, The Attack, Pearls Before Swine a The Godz* byly tématem pořadu *To všechno je beat...*

⁶⁸ Lubomír Dorůžka (nar. 8. 3. 1924 v Praze) je muzikolog, publicista a překladatel. Otec publicisty Petra Dorůžky a jeho vnuk je kytarista David Dorůžka.

Jazzový profil Charlieho Parkera mohli posluchači slyšet pod názvem *Bird is free*. Pořad připravil a uvedl Richard Pogoda.⁶⁹ Rokenrolové hvězdě světového formátu Elvisovi Presleymu patřil pořad *Sebrané hity Elvise Presleyho*. Profil předního československého jazzového orchestru Gustava Broma nesl název *S Bromem od west-coastu k soul jazzu*. Ella Fitzgeraldová zazpívala v doprovodu dvou světových bigbandů C. Basieho a D. Ellingtona na stereofonních snímcích společnosti Verve v představení *Ella & Count & Duke*. Z dalších pořadů jmenujme alespoň: *Tom Jones + Mamas & Papas + Dusty Springfieldová, Hity z kufru Karla Gotta, Novinky světového jazzu I a II, Beatles opět na scéně, Jimmy Smith – král jazzových varhan, Hity zlatých kůzlat a Woody Herman Story*.⁷⁰

V prvním roce své existence bylo nezbytné sladit dramaturgický plán a rozložení programu s potřebami a zájmy návštěvníků. DHO tak podniklo obsáhlý průzkum v podobě dotazníků, v němž se navrátilo k vyhodnocení téměř 700 vyplněných anketních listů. Z dotazování vyplývá vesměs kladné, v řadě případů až nadšené hodnocení přínosu DHO pro olomoucký kulturní život⁷¹. Anketou se tak návštěvníci mohli vyjádřit k programové skladbě i provozním jednotlivostem, navíc byla potvrzena reálnost rozvrhu a nastavení programů v běžném týdnu. Harmonogram akcí se tak ustálil a co se týče hudebních pořadů, těm připadlo pondělí pro zkoušky vlastních souborů (Trio Petra Junka, Recitační studio), čtvrtek pro pořady vážné hudby a uměleckého slova, včetně cyklů Hudební mládeže, Gramofonového klubu apod. Neděle připadla pořadům populární a jazzové hudby. Byl zřízen Klub DHO, který čítal za první sezonu 81 členů, ti pak mohli čerpat výhody v podobě zvýhodněného vstupného. Pro malý zájem, věkové rozdíly mladého publika a z důvodu nebezpečí poškození zařízení, usoudilo vedení DHO, že upustí od pořádání představení pro děti. Naopak plnou pozornost DHO věnovalo dospívající mládeži, na kterou se rozhodlo působit jak esteticky, tak výchovně. Kromě pořadů s hudební tematikou byly uváděny mnohé výchovné filmy.

Co se týká **propagace**, DHO vydávalo čtrnáctidenní programové plakáty, měsíční programové letáky a využívalo anoncí v tisku a rozhlasu. Dále se pak budovala síť

⁶⁹ Richard Pogoda (narozen 1944 v Olomouci) byl syn zakladatele DHO Rudolfa Pogody. Působil jako skladatel, pianista, diskžokej, herec a zpěvák. Dodnes moderuje v Českém rozhlasu v Olomouci a hraje na klavír na svých písničkových recitálech.

⁷⁰ Podrobný popis ke všem programům je možné nalézt v příloze. Archiv DHO, přehled činnosti 1969. Kdy Kde Co, 1969, č. 1 – 12.

⁷¹ Archiv DHO, hodnocení činnosti 1969.

propagačních skříněk, vývěsek a naléhavě se DHO zabývalo i vkusnou a efektivní reklamou na vstupní části budovy. Z výroční zprávy vyplývá snaha o zaměření se na prohlubování a zkvalitňování stávajících programů.⁷² V roce 1969 DHO **zaměstnávalo pět stálých zaměstnanců**: 1) vedoucí jako programátor a režisér (dnes spíše programový vedoucí či dramaturg a režisér), 2) provozní referentka, 3) technik, 4) pokladní, včetně zajišťování předprodeje a pomoci v propagačních úkolech, 5) uklízečka s částečným zřízeneckým úvazkem. Stálý personál byl doplňován okruhem externích spolupracovníků. K nim patřili: biletářka, šatnář-vrátný, bufetářka, promítač, „spíkři“⁷³ (opět myšleno dnes spíše jako moderátor nebo průvodce slovem), pomocný režisér aj.⁷⁴ Součástí DHO byly i **přidružené organizace**. V roce 1968 mezi ně patřily tyto zájmové kolektivy: Hudební mládež se svým výborem (cca 130 členů), Trio Petra Junka (4 členové) a filmové kluby.⁷⁵ Postupným zavedením DHO v kulturním životě vznikaly další spolky a členská základna se postupně rozšiřovala.

V roce 1969 se konalo celkem 170 pořadů, ze kterých bylo zaměřeno čistě na hudbu 83. **Výsledný podíl hudební složky v dramaturgii DHO byl 48,82 %. Celková návštěvnost všech hudebních programů byla 4555 návštěvníků.**

3.2 Dramaturgie Divadla hudby v roce 1970

Archivní údaje z roku 1970 informují detailně pouze o období od 1. 1. – 2. 7. 1970. Další informace pro druhé pololetí, jako například přesné počty představení a návštěvnost, si lze pouze orientačně domýšlet díky předběžnému plánu, který si pro DHO pravidelně vypracovával Rudolf Pogoda. Zisk a návštěvnost DHO byly v tomto období ovlivněny také faktem, že v měsíci březnu se vůbec nehrálo z důvodu poruchy ústředního topení. Ze záznamů vyplývá, že nejčastěji byly uváděny inscenace **komorní činohry** a to se svými 15 představeními, které navštívilo 1489 diváků. Díky průměrné návštěvnosti 99 diváků činila komorní činohra nejnavštěvovanější druh vystoupení. Kapacita sálu tak byla téměř vyčerpána. Druhý nejvyhledávanější program patřil **jazzové a populární hudbě** a to opět s 15 představeními a 827 návštěvníky. Avšak průměrně tyto pořady navštěvovalo 55

⁷² Archiv DHO, hodnocení činnosti 1969.

⁷³ Termín označující moderátora, který je obsažen a používán ve zprávě o činnosti DHO právě v počeštěné podobě „spíkr“.

⁷⁴ Archiv DHO, hodnocení činnosti 1969.

⁷⁵ Archiv DHO, hodnocení činnosti 1970.

posluchačů. Z dramaturgie je možno pozorovat, že DHO kladlo důraz i na filmové programy, kterých bylo uvedeno 17 a zhlédlo je 892 diváků. Mimo osvětové a výchovné činnosti představovaly pořady pro školy pro DHO stabilní zisk i návštěvnost, což je dobře patrné v tabulce číslo 2. Kulturně výchovné pořady pro školy tak fungovaly se vzdělávacími institucemi ve výhodné symbióze. Hlavní programové pilíře v roce 1970 tedy byly film, činohra, jazzová a populární hudba. Velkou roli však sehrála i vystoupení pro školy.⁷⁶ Ta byla pro DHO přínosem zvláště na začátku a konci školního roku (září, květen - červen), kdy nelze počítat s vysokoškolským publikem, které výrazně ovlivňovalo návštěvnost normálních večerních programů.

Tabulka činnosti Divadla hudby Olomouc od 1. 1. – 2. 7. 1970			
Druh pořadu	Představení	Návštěvnost	Průměrná návštěvnost
Pořady vážné hudby (2) a uměleckého slova (7)	9	502	55,78
Měsíční přehrávky novinek Gramofonového klubu	4	108	27,00
Pořady pro Hudební mládež	4	333	83,25
Pořady populární a jazzové hudby	15	827	55,13
Představení komorní činohry	15	1489	99,27
Klubové pátky	8	339	42,38
Pořady s výtvarnou tematikou	4	137	34,25
Výstavy, vernisáže, film	5	298	59,60
Filmové programy	17	892	52,47
Představení filmových novinek	5	145	29,00
Filmové besedy pro dívky	4	364	91,00
Filmové besedy pro chlapce	5	446	89,20
Kulturně výchovné pořady pro školy	10	959	95,90
Celkem	105	6839	65,13

Tabulka 2: činnost Divadla hudby Olomouc od 1. 1. – 2. 7. 1970

Vážná hudba v roce 1970 byla reprezentována pořadem *Čajkovského vrcholné instrumentální koncerty* (sólisté: Oistrach, Rostropovič a Richter). Jednalo se o přehrávku s průvodním slovem. S připravovanými novinkami obecnostvo seznámil pořad *Měsíční*

⁷⁶ Archiv DHO, přehled činnosti DHO od 1. 1. 1970.

přehrávky Gramofonového klubu 1971. Ke 100. výročí narození maďarsko-moravského skladatele Franze Lehára vedení zařadilo do programu operetu *Země úsměvů*. Mladému publiku byl určen výše zmíněný cyklus pořadů Hudební mládež, v jehož rámci byl na podzim roku 1970 uveden seriál o 8 pořadech - *Slavné opery v neméně slavných nahrávkách* (Columbia, Decca, DGG, RCA Victor a Angel). Na programu se objevili: *W. A. Mozart – Figarova svatba*, *G. Donizetti – Nápoj lásky*, *M. P. Musorgskij – Boris Godunov*, *G. Bizet – Carmen*, *G. Verdi – Aida*, *L. v. Beethoven – Fidelio*, *R. Wagner – Tannhäuser* a *G. Puccini – Bohema*. Úvodní slova připravili pražští hudební odborníci - Anna Hostomská⁷⁷, Josef Bachtík⁷⁸, Ladislav Šíp⁷⁹ a B. Adamíčková. Jednalo se o dovážené pořady, na kterých se podíleli renomovaní profesionálové své doby. Svým fundovaným výkladem významně obohatili kulturní život v Olomouci. Představení byla doplněna setkáními a besedami s umělci Divadla Oldřicha Stibora.⁸⁰ Zájemci si mohli předplatit celý cyklus za 25 Kčs.⁸¹

V oblasti **populární a jazzové** hudby bylo uvedeno 15 různých pořadů. Zájemci o operu první poloviny 20. století měli možnost z nahrávky vyslechnout *Porgy a Bess* od George Gershwin. Přehrávka s podtitulem *Černošská opera* byla doplněna čtením z románu DuBose Heywarda. Český přední zpěvák Waldemar Matuška zazněl z nahrávky v pořadu *To všechno vodnes čas*. Jednalo se o přehrávku písniček s projekcí a průvodním vyprávěním. Stejně tak bylo vyprávění a filmové promítání využito v přehrávkách: *Hity zlatých kůzlat*, *To byla Edith Piafová*, *Zpívá Tom Jones*, *To byl Jiří Šlitr*, *Vzpomínka na Jima Reeve* a *Chlapec se stříbrem na skráních*. Nabídku populární hudby završil muzikál podle hry G. B. Shawa - *My Fair Lady*. Jazzovou hudbu reprezentovala performance: *Král jazzových varhan Jimmy Smith*, *Ray Charles a jeho svět*, *Hraje Roland Kirk*, *Ella & Count & Duke* a *Zlatý kluk (Sammy Davis Jr.)*. Jednalo se opět o komentované přehrávky s projekcí

⁷⁷ Anna Hostomská (narozena v Táboře 6. srpna 1907 a zemřela 28. března 1995 v Praze) byla významnou hudební publicistkou, redaktorkou, spisovatelkou a překladatelkou. V oblasti hudby se zaměřovala na operní tvorbu a ve spolupráci s českým rozhlasem se podílela na vzniku mnoha popularizačně zaměřených pořadů.

⁷⁸ Josef Bachtík (1901 - 1971) byl hudební vědec, kritik, publicista, spisovatel a odborník na Antonína Dvořáka.

⁷⁹ Ladislav Šíp (1922 - 1993) byl hudební režisér, redaktor v Gramofonových závodech Praha, později šéfredaktor ve Státním hudebním vydavatelství Suprafon. Také se věnoval popularizaci hudby a byl autorem mnoha pořadů určených pro pražské DH.

⁸⁰ Dále jen DOS.

⁸¹ Kdy Kde Co, str. 13, říjen, 1970.

a průvodním slovem. Nabídku rozšířil živý koncert Jazz tria Petra Junka. Jazz-klub fungující při DHO se postaral o pořady s názvem *Večery diskofilů*. Šlo o přehrávky desek z majetku členů klubu. Program byl doplněn průvodním slovem a projekcí diapozitivů.

Instituce nabývajícího kulturního významu si v dané době nemohla dovolit opomíjet aktuální společenské a politické dění, a tak vedení DHO věnovalo zvláštní pozornost i akcím k připomenutí politických událostí (výročí osvobození), několik filmové besedních pořadů k výročí narození V. I. Lenina a dále pořady s kulturní a společenskou tematikou například k oslavě jubilujících osobností (sedmdesátiny Vítězslava Nezvala). DHO vedlo v evidenci také tzv. zájmové kolektivy, kam patřila i Hudební mládež (130 členů), Jazz-klub (cca 90 členů), Filmový klub se svým výborem (cca 1200 členů), Filmový klub mládeže (cca 500 členů), Recitační studio DHO (15 členů) a Trio Petra Junka (4 členové). Mimo oficiální zájmové kolektivy plnilo DHO i funkci olomouckého kulturního klubu, který umožňoval zájmová setkání odborníků i amatérských nadšenců, diskofilů, filmových fanoušků i zájemců o výtvarné umění.⁸² Kulturní veřejnost města Olomouc tak měla institucionální zázemí v podobě DHO, kde se mohla setkávat, diskutovat a vzájemně konfrontovat své postřehy. Tato poslední neoficiální funkce DHO byla z pozice návštěvníků velmi významná a vyhledávaná. Do značné míry však závisela na interních regulích. Ty určovaly zavírací dobu a fungování bufetu, jehož prostřednictvím se podávaly nápoje (zejména víno), bez nichž by ona společenská funkce pro mnohé návštěvníky nebyla úplná.

Dobře shrnul fungování DHO Jaroslav Klimeš ve svém článku *Divadlo hudby po dvou letech*. Klimeš uvádí: „*Vzpomínám si, jak před dvěma lety mnozí vyslovovali vážné pochybnosti o smyslu budovat takové nákladné zařízení, poukazovalo se na vážné potíže s návštěvností u DHO v Ostravě, velké spory byly vedeny o dramaturgickou koncepci... Vedoucí programového oddělení Okresního kulturního střediska Rudolf Pogoda velmi šťastně zvolil od počátku působení DHO široký esteticko-výchovný záběr, přičemž ryze komerční záležitosti tvořily jen nepatrné procento celkové skladby.*“⁸³ Klimešovo hodnocení působení DHO během uplynulých tří sezon informuje také o tom, že je smutné, že pořady vážné hudby, tak typické pro činnost DH, se setkaly jen s malým ohlasem a

⁸² Archiv DHO, programový výhled 1970.

⁸³ Kdy Kde Co, říjen, 1970, str. 14.

na druhou stranu vyzdvihuje oblíbenost pořadů populární a jazzové hudby. Jako obzvláště úspěšné a přínosné vidí vernisáže a pořady o výtvarném umění.

Po vyřešení počátečních provozních a dramaturgických záležitostí spatřovalo vedení DHO svůj hlavní úkol v posílení samostatné dramaturgie a v uvádění (příprava i realizace) pořadů z vlastních zdrojů, a to z toho důvodu, aby DHO nebylo odkázáno na přejímané pořady z Prahy.⁸⁴

Jak již bylo zmíněno, informace druhého pololetí roku 1970 v archivu DHO chybí, a proto uvádím alespoň orientační rekonstrukci podle zamýšleného programového plánu. Z dostupných informací je patrné, že vedoucí postavení v dramaturgickém plánu druhého pololetí 1970 hrají filmové programy. Jako rovnoměrně vyvážené se jeví pořady zaměřené na vážnou hudbu a umělecké slovo, populární a jazzovou hudbu i pořady o výtvarném umění.

Tabulka plánované činnosti Divadla hudby Olomouc v 2. pololetí roku 1970			
Druh pořadu	Představení	Návštěvnost	Průměrná návštěvnost
Pořady vážné hudby (včetně HM a GK) ⁸⁵	26	—	—
Pořady populární a jazzové hudby	29	—	—
Představení komorní činohry	10	—	—
Klubové pátky	—	—	—
Pořady s výtvarnou tematikou	—	—	—
Výstavy, vernisáže, film	26	—	—
Filmové programy	79	—	—
Představení filmových novinek	—	—	—
Filmové besedy pro dívky	—	—	—
Filmové besedy pro chlapce	—	—	—
Kulturně výchovné pořady pro školy	6	—	—
Celkem	176	—	—

Tabulka 3: plánovaná činnost Divadla hudby Olomouc v 2. pololetí roku 1970

⁸⁴ Archiv DHO, programový výhled 1970.

⁸⁵ V závorce uvedeny: Pořady pro Hudební mládež a měsíční přehrávky novinek Gramofonového klubu.

Z důvodů nekompletního archivu lze pouze orientačně zrekonstruovat možný počet pořadů v roce 1970. Uskutečnilo se přibližně 281 akcí, z čehož bylo 88 čistě hudebních pořadů. **Pravděpodobné zastoupení hudební složky v dramaturgii DHO bylo 31,32 %. V prvním pololetí navštívilo DHO 1719 diváků a lze si jen domýšlet kolik návštěvníků zavítalo do DHO v druhém pololetí.**

3.3 Dramaturgie Divadla hudby v roce 1971

V tomto roce DHO uvedlo jednoznačně nejvíce **filmově-výchovných pořadů pro školy**, a to sice 67. Při počtu 5945 návštěvníků činila průměrná obsazenost 89 diváků. Je to vůbec nejnavštěvovanější programový blok, který přinesl v prvním pololetí instituci zisk 16 959 Kčs, což zhruba dvojnásobně převyšuje průměrný výnos z ostatních pořadů. Filmové promítání obecně přitahovalo mnoho diváků. Projekce ve Václavkově sále muzea a částečně i v kině Pohraniční stráž spadaly také pod vedení DHO (v tabulce číslo 4 vyznačeno kurzívou). Velká část filmů byla promítána v rámci Filmového klubu a Filmového klubu mládeže. Je zářející, že filmové pořady tvořily 57 % z celkové programové produkce oproti jiným druhům umění, zejména vůči hudbě, která byla od vzniku všech Divadel hudby primární složkou dramaturgie a hlavní myšlenkou. Druhým nejuváděnějším i nejvýdělečnějším blokem byly **pořady populární a jazzové hudby**. Bylo uvedeno 32 programů, které navštívilo 1851 posluchačů. Průměrně tedy 58 platících návštěvníků na jedno představení. Zisk zde činil 10 288 Kčs. Vedení DHO si bylo dobře vědomo zájmu o tento populární pořad, a proto i vstupné bylo podle toho faktu nastaveno o pár korun výše než u jiných méně vyhledávaných pořadů. Většinou činilo 6 Kčs (oproti 3-5 Kčs) a v několika následujících letech bylo dále takticky lehce navyšováno.⁸⁶

V roce 1971 mohli zájemci o **vážnou hudbu** navštívit 20 akcí. Do programu byla zařazena opera Richarda Wagnera – *Tannhäuser*. Závěrečný večer cyklu pro Hudební mládež - *Slavné světové opery v neméně slavných nahrávkách* byl ukončen operou *Bohéma* od Giacoma Pucciniho z roku 1896. Na tento ukončený seriál navázal zahajovací večer nového cyklu Hudební mládeže - *Vrcholné instrumentální koncerty světových mistrů v zahraničních nahrávkách*, který připravil Č. Gardavský. Zazněly koncerty Antonia Vivaldiho a následně jednou až dvakrát do měsíce byly uvedeny: *Violoncellové koncerty*

⁸⁶ Zpráva o činnosti DHO v roce 1971.

18. Století, Mozartovy klavírní koncerty, Německý klavírní koncert tří století, Romantické houslové koncerty, Romantické violoncellové koncerty, Romantické klavírní koncerty a Houslové virtuozní koncerty.⁸⁷ Hudební mládeži byl věnován také pořad o významných hudebních osobnostech - *Richter, Oistrach a ruští mistři* nebo představení o českém skladateli - *Večer se skladatelem Janem Klusákem*, který byl doplněn nahrávkami, knihami, filmy a hrou na klavír. V roce 1971 se také uskutečnila veřejná soutěž instrumentálních sólistů a komorních souborů. Pořady vážné hudby byly rozšířeny o večery Gramofonvého klubu.⁸⁸

Pestrá nabídka **populárních a jazzových** pořadů čítala 32 představení. Pravidelně na pódiu DHO koncertovalo Jazz trio Petra Junka. Živě zahrál i Olomoucký dixieland, který předvedl skladby od J. King Olivera, L. Armstronga, E. Kid Oryho aj. Pořad pražského DH *Vzpomínka na Jimma Reeve představil* slavného zpěváka country & western music Jimma Reeve. Na Jiřího Šlitra se vzpomínalo v pořadu *Takový byl Jiří Šlitr*. Montáže písniček, kreseb, fotografií, filmů a vzpomínek přátel a spolupracovníků přichystal k této akci Jiří Novotný. Portrét, tehdy dobře známého anglického jazzového hudebníka, připravil v pořadu *Jmenuji se Acker Bilk* Miroslav Pálka. Představení *Jazz-beat II* bylo zaměřeno na nekomerční hudbu mimo hudební průmysl. Autoři této přehrávky byli P. Foretník, R. Jurka a J. Štěpánek. Ve spolupráci s olomouckým Jazz-klubem se konal *Večer jazzových diskofilů*, který uvedl Ladislav Pospíšil. Jednu z nejvýznamnějších jazzových ikon bylo možno slyšet v pořadu *U klavíru je Herbie Hancock*. Tohoto vynikajícího jazzového pianistu představil Emil Viklický. Ray Charles, jako světoznámý umělec, byl publiku představen výběrem jeho nejslavnějších nahrávek v pořadu *Ray Charles a jeho svět*. Ten zapůjčilo pražské Divadlo hudby. Přehlídku nejúspěšnějších hitů velké americké písničkové vlny v kvalitních stereofonních nahrávkách připravil a přednesl Jiří Grossmann v představení *Zlaté desky Country & Western*. Pořad *Underground* ostravského DH provedl posluchače americkým „hudebním podsvětím“.⁸⁹

⁸⁷ Počet a datum pořadu lze vysledovat v programech v příloze.

⁸⁸ Archiv DHO, výkaz činnosti 1970. Kdy Kde Co, 1970, č. 1 – 12.

⁸⁹ Archiv DHO, výkaz činnosti 1970. Kdy Kde Co, 1970, č. 1 – 12.

Tabulka činnosti Divadla hudby Olomouc v 1. pololetí roku 1971			
Druh pořadu	Představení	Návštěvnost	Průměrná návštěvnost
Pořady vážné hudby (včetně HM a GK)	20	785	39,25
Pořady populární a jazzové hudby	32	1851	57,84
Pořady a akce uměleckého slova	19	1730	91,05
Představení komorní činohry	23	2315	100,65
Pořady s výtvarnou tematikou (většinou <i>Hudba nad paletami</i>)	7	375	53,57
Výstavy, vernisáže, film	12	929	77,42
Filmové programy a akce Minikina v DHO	31	1591	51,32
Filmové výukové akce pro školy a učiliště	67	5945	88,73
Představení filmových distribučních novinek (pro ONV)	9	213	23,67
<i>(Představení FK ve Václavkově sále muzea)</i>	<i>10</i>	<i>1735</i>	<i>173,50</i>
<i>(Představení FKM ve Václavkově sále muzea)</i>	<i>24</i>	<i>5290</i>	<i>220,42</i>
<i>(Představení FK v kině Pohraniční stráž)⁹⁰</i>	<i>12</i>	<i>6960</i>	<i>580,00</i>
Zkoušky vlastních a hostujících souborů a skupin	46	-	-
Propůjčení DHO k jiným kulturním akcím a schůzím	29	1390	47,93
Celkem	341	31109	91,23

Tabulka 4: činnost Divadla hudby Olomouc v 1. pololetí roku 1971

V prvním pololetí se uskutečnilo celkem 211 pořadů⁹¹ pro veřejnost, z toho 52 čistě hudebních akcí, které činily 20,23 % zastoupení v dramaturgii DHO. Návštěvnost za první pololetí se ustálila na počtu 2 636 osob.

O druhém pololetí archivní údaje vypovídají opět jen orientačně prostřednictvím dramaturgického plánu DHO. Chybí tak přesný počet návštěvníku a zisky za jednotlivé bloky představení. Některá chybějící data, lze nalézt ve Státním okresním archivu

⁹⁰ Kurzívou psané údaje jsou zahrnuty do tabulky pouze pro informaci a pro úplnost. Tyto projekce totiž podléhaly režii DHO, avšak je třeba zohlednit jejich návštěvnost vůči Divadlu hudby, protože se konaly v jiných prostorách než je sál DHO.

⁹¹ Výpočet není z tabulky na první pohled patrný, a proto upřesňuji postup, který autor užívá i v dalších číselných shrnutích. Celkem proběhlo 341 pořadů, minus akce, které nejsou určeny veřejnosti nebo se odehrávají v jiných sálech (9, 10, 24, 12, 46, 29). Výsledné číslo 211 tak udává celkový počet představení pro veřejnost.

v Olomouci, avšak i přesto bez původního pramene (archiv DHO), jsou chybějící údaje o přesném počtu pořadů a návštěvníků nedohledatelné. Proto uvádím, plánovaný počet vystoupení (pouze předpokládaný program), jak jej zaznamenal ve svém plánu Rudolf Pogoda. Součet konaných představení v prvním pololetí roku 1971 s plánovanými představeními druhé poloviny téhož roku přibližně (s přesností na jeden pořad) souhlasí s údaji ve Státním okresním archivu v Olomouci OKS.⁹² Když pomineme spolupráci s jinými institucemi (viz tabulka číslo 5, jednalo se o besedy, konference, firemní akce, aj.), tak se **v druhém pololetí mělo konat celkem 146 pořadů pro veřejnost. Z toho mělo být čistě hudebních představení 52. Zastoupení výhradně hudební složky v dramaturgii DHO tedy činilo 35,62 % za druhé pololetí.**

Tabulka plánované činnosti Divadla hudby Olomouc v 2. pololetí roku 1971			
Druh pořadu	Představení	Návštěvnost	Průměrná návštěvnost
Pořady vážné hudby	20	—	—
Pořady populární hudby	23	—	—
Pořady jazzové hudby	9	—	—
Pořady literárně dramatické	14	—	—
Pořady o výtvarném umění	23	—	—
Filmy	52	—	—
Činohra	5	—	—
Akce ve spolupráci s jinými institucemi (cca)	29	—	—
Celkem	175	—	—

Tabulka 5: plánovaná činnost Divadla hudby Olomouc v 2. pololetí roku 1971

Jak uvádí Miroslav Klimeš ve svém článku: „*Divadlo hudby dokazuje oprávněnost své existence v kulturním prostředí Olomouce stále více. Jeho podzimní cyklus Slavných světových oper v nejkvalitnějších nahrávkách⁹³ se setkal se značným ohlasem nejen u členů klubu Hudební mládež, ale také u mnoha dospělých návštěvníků. Pořad z Čajkovského instrumentálních koncertů musel být pro velký zájem opakován dvakrát a stále většího ohlasu získávají besedy s našimi předními hudebními umělci.*“⁹⁴ Klimeš hovoří

⁹² Státní okresní archiv Olomouc, MS-58, inv. č. 468, číslo kartonu 110.

⁹³ Cyklus pro hudební mládež, který se konal v roce 1970 a zakončen byl v lednu 1971.

⁹⁴ Kdy Kde Co, č. 1, 1971.

o podzimním cyklu *Slavných světových oper* z roku 1970, který končil v lednu 1971. Náplní byl komentovaný poslech světových operních děl (viz konkrétně vážná hudba 1970 na straně 12).

3.4 Dramaturgie Divadla hudby v roce 1972

V tomto roce bylo v komentáři k bilanci činnosti DHO jmenováno několik dosažených úspěchů. V dramaturgii došlo ke zdůraznění kulturně politických událostí a ideovosti profilu repertoáru.⁹⁵ Vedení DHO už od svého vzniku neopomíjelo připomínat politické události, avšak v roce 1972 se ve zprávě objevuje toto posílení politických hledisek v dramaturgii. Ze zpráv o činnosti a komentářů sice nevyplývá žádná konkrétní příčina této skutečnosti, je však jisté, že to mohlo být způsobeno svazující dobou normalizace. Předpokládané cíle byly překročeny v téměř všech položkách, z čehož se vedení DHO těšilo nejvíce v oblasti vážné hudby. Seriózní úroveň obecnstva dovolila obohatit společenskou funkci DHO a výnosem OKS, tak mohlo být opět podáváno v prostorách DHO například víno. Mezi dlouhodobé cíle patřilo rozšíření vlastního programového materiálu, což bylo závislé na posílení personálu o dramaturga, zvýšení autorských aktivit a další investice do technického zázemí. DHO bylo totiž technicky vybaveno pouze na uvádění pořadů, na které mělo sjednanou výhodnou smlouvu s vydavatelstvím Supraphon - ta zajišťovala stále jen přejímání pořadů pražského DHO.

V tabulce pro rok 1972 jsou zaneseny veškeré tematické bloky. Věnujme však pozornost těm nejnavštěvovanějším a zejména těm s hudební tematikou. Proto připomínám, že kurzívou zvýrazněné pořady sice spadají do dramaturgie DHO a zisky z nich putovaly do kasy instituce, avšak dále je pomímám, neboť se jedná o jiné větší sály než je ten v DHO. Jejich návštěvnost a výnos proto nelze srovnávat se sálem v DHO. Nejvyšší zisk i návštěvnost zajistily opět **Filmové výukové pořady pro školy**. Uskutečnilo se 92 pořadů, na které průměrně chodilo 87 posluchačů a tím získalo DHO 23 322 Kčs. Opět se tak ukázalo, že školou povinné publikum je hlavním pilířem, o který se DHO opírá. Druhé místo v počtu představení zaujaly **pořady Minikina a filmové akce** s 56 promítanými filmy, které shlédlo v průměru 64 diváků. Zisk z tohoto bloku činil 14 673 Kčs. Třetím nejuváděnějším cyklem byly **pořady vážné hudby** včetně akcí Hudební

⁹⁵ Archiv DHO, zpráva o činnosti v roce 1972.

mládeže (23) a Gramofonového klubu (5 pořadů s návštěvností kolem 20 posluchačů). Celkem 47 pořadů s průměrnou návštěvností 64 návštěvníků. Z důvodu levnějších vstupenek (většinou 4 Kčs) činil zisk 11 340 Kčs. Konkrétně zazněl pořad *Co dala česká hudba světu s podtitulem Aneb proč jsou Čechy konzervatoři Evropy*. Představení připravil mimo jiné umělecký ředitel Gramofonových závodů Jaroslav Šeda. Pro HM se konal pořad *Bachova varhanní hudba I. a II.* (108 a 110 návštěvníků) a cyklus pořadů *Světová rekvie*m. Ten čítal 8 představení, z čehož bylo v roce 1972 uskutečněno 6. Na programu byli autoři: Heinrich Schütz, Mozart a Cherubini, Hector Berlioz, Johannes Brahms, Giuseppe Verdi a Antonín Dvořák. Jelikož se jednalo o představení pro školy, kapacita hlediště byla téměř vždy zcela zaplněna. Beethovenovu *Missu solemn*is uvedl Robert Smetana.⁹⁶ Tento pořad v rámci čtvrtého večera Hudební mládeže navštívilo 102 posluchačů. Za zajímavý pokládám pořad *Gustav Mahler a hudba kolem německého divadla v Olomouci*. Jednalo se o pátý večer cyklu hudební mládeže. Polovinu sálu zaplnil pořad *Varhany na Olomoucku*. Z méně navštěvovaných pořadů jmenujme tyto: *Lazebník sevillský* (přehrávka slavné opery k 180. výročí narození Gioachina Rossiniho), *Béla a mikrokosmos* (k 30. výročí úmrtí B. Bartóka), *Puškinův památník ve zpěvu a v hudbě*, *Divadlo La Scala v Miláně* (z cyklu Světové operní domy, pořad pražského DH), *Vídeňská opera* (z cyklu Světové operní domy, pořad pražského DH), *Klavírní recitál Svjatoslava Richtera* (pořad pražského DH) a *Mír a pokoj lidem dobré vůle na zemi* (pořad pražského DH).⁹⁷

Významně do rozpočtu přispívaly **pořady populární a jazzové hudby**. Se svými 37 pořady přišlo v průměru 85 posluchačů a zisk ze vstupného činil 18 521 Kčs – tedy druhý nejvyšší (kromě kurzívou zvýrazněných údajů). V roce 1972 DHO hostilo festival Olomoucké jazzové dny, v rámci kterého se konala přehlídka skupin moderního jazzu, semináře a večerní jam sessions. Akci organizovalo Okresní kulturní středisko a svaz hudebníků. Během dvou dní se uskutečnila přehlídka mnoha uskupení. Ve čtvrtek 10. února od 14:00 zahráli ve Václavkově sále Muzea umění: Perpetum, Olomoucký dixieland, Academia Jazz-band Přerov, Trio Márie Petrašovskéj, Petr Junk & trio,

⁹⁶ Robert Smetana (narozen 29. srpna 1904 ve Vídni a zemřel 6. října 1988 v Brně) byl hudební historik, hudební folklorista, vysokoškolský pedagog a vedoucí Katedry hudební vědy a výchovy na Univerzitě Palackého v Olomouci.

⁹⁷ Archiv DHO, zpráva o činnosti 1972.

Jazz Q. E. V. a S+H Quartet Praha⁹⁸. Následovala jam-session v DHO od 23:00. V pátek 11. února se představili ve Václavkově sále od 19:00 skupiny: Six Friends, Old Time Jazz Band Loučná N. D., Petr Junk & trio, Viktor Kotrubenko, Jazz Quartet AUS VN Praha, Franz Schulhauser Quartet a Jiří Stivín & Rudolf Dašek a Tandem Praha. Po vystoupeních opět následovala jam-session v DHO. Akce byla setkáním mnoha jazzových hráčů a napomohla přiblížit mimo regionální interprety olomouckému publiku.⁹⁹ V žánru jazzové a populární hudby si mohli návštěvníci dále vyposlechnout pořady z pestré nabídky debutových či reprizovaných akcí. Velké hity americké písničkové vlny uvedl v roce 1972 pořad *Zlaté hity country a western*, ten se konal celkem čtyřikrát a jeho popularitu dokazuje vysoká návštěvnost vždy kolem 100 návštěvníků. Pořad Maďarské navštívenky s K. Kovaczovou, Ch. Zolotnayovou, skupinami Omega a Metro už takový úspěch neměl (17 posluchačů). Celkem 6 krát byl uskutečněn pořad *Naposledy Beatles* a při tomto představení byl sál téměř vždy zcela zaplněn. Jednalo se o pořad pražského DH a posluchači zde mohli uslyšet alba, která byla vydána těsně před tím, než se kapela rozešla. Pražský pořad *Ray Charles a jeho svět* se dočkal jednoho představení v roce a 50 posluchačů v hledišti si mohlo vyslechnout portrét i nejslavnější skladby černošského jazzmana. S *Jazzovým seminářem* do Olomouce zavítal 11. února Luděk Hulan¹⁰⁰, Karel Velebný¹⁰¹ a SHQ. Opět významné jazzové osobnosti v Olomouci. Pro 37 návštěvníků se uskutečnil pořad *Polské pop-nadělení*. Ve čtyřech provedeních se konal pořad *Úsměvy Maurice Chevaliera*. Jednalo se o novinku pražského DH o americkém herci, zpěvákovi a šansoniérovi. *Balady Johnnyho Cashe* se uskutečnily 6 krát a tento pořad pražského DH byl velice populární. Na písničky a vyprávění slavného amerického zpěváka chodilo vždy více než 100 posluchačů. Úspěšný byl také *Koncert pro Bangladéš*, který na pěti představeních zhlédla vždy více než stovka diváků. Vyprodaný byl pražský pořad *Stálice na pařížském nebi*, avšak náplň pořadu není v žádných pramenech zaznamenána.¹⁰² Nadprůměrnému zájmu se těšily pořady o Edith Piaf, Karlu Gottovi a Really the Blues – pořad pražského DH (100 návštěvníků). Z méně

⁹⁸ SHQ byl pražský jazzový soubor založený 1961 Karlem Velebným a Janem Konopáskem. Výjimečnost tohoto tělesa je dána jeho dlouhodobým působením na české jazzové scéně (téměř 25 let). Během této doby se zde vystřídalo mnoho významných hudebníků.

⁹⁹ Kdy Kde Co, č. 2, 1972.

¹⁰⁰ Luděk Hulan (narozen 11. října 1929 v Praze a zemřel 22. února 1979 v Praze) byl kontrabasista, skladatel a organizátor jazzového dění.

¹⁰¹ Karel Velebný (narozen 17. března 1931 v Praze a zemřel 7. 3. 1989 v Praze) byl skladatel, pedagog, spisovatel, aranžér, jazzový hudebník a multiinstrumentalista.

¹⁰² Záznamy o tomto pořadu uvádí pouze informace o pražském původu, datu, počtu návštěvníků (110) a ceně 6 Kčs.

vyhledávaných akcí zmiňme ještě *Jazzový večer Gramofonového klubu (60 návštěvníků) a Večer Jazzového klubu (35 návštěvníků)*.¹⁰³

Jen pro srovnání uvádím celkový zisk DHO za rok 1972, který činil 152 233 Kčs (zisk z bufetu a šatny činil dalších 25 889 Kčs). Když pomíneme promítací prostory ve Václavkově sále, v kině Pohraniční stráž, propůjčení DHO k jiným kulturním akcím a schůzím aj., byl počet uvedených pořadů 346. Z tohoto čísla bylo čistě hudebních pořadů 86. **Výsledné zastoupení čistě hudebních pořadů v roce 1972 bylo tedy 24,86 %**. Rád bych však upozornil na fakt, že i nehudební pořady jako například výtvarně zaměřené akce a literárně dramatické pořady často využívaly hudbu jako doprovodnou složku představení. Veškeré programy, které se hudby týkají, byť jen okrajově uvádím v soupisu programů v příloze.

Tabulka činnosti Divadla hudby Olomouc v roce 1972			
Druh pořadu	Představení	Návštěvnost	Průměrná návštěvnost
Pořady vážné hudby (včetně HM a GK)	47	3031	64,49
Pořady populární a jazzové hudby	39	3329	85,36
Pořady a akce uměleckého slova	42	2707	64,45
Představení komorní činohry a skupin DOS	34	3247	95,50
Pořady s výtvarnou tematikou	21	772	36,76
Výstavy, vernisáže	15	876	58,40
Filmové programy a akce Minikina v DHO	56	3579	63,91
Filmově výukové akce pro školy a učiliště	92	7990	86,85
<i>Představení FK ve Václavkově sále muzea</i>	34	5379	158,21
<i>Představení FKM ve Václavkově sále muzea</i>	38	7169	188,66
<i>Představení FK v kině Pohraniční stráž</i>	18	11922	662,33
Zkoušky vlastních a hostujících souborů a skupin	72	—	—
Propůjčení DHO k jiným kulturním akcím a schůzím	40	2071	51,78
Jiné pořady v DHO	5	383	76,60
Celkem	553 (346)¹⁰⁴	52455	94,86

Tabulka 6: činnost Divadla hudby Olomouc v roce 1972

¹⁰³ Archiv DHO, zpráva o činnosti 1972.

¹⁰⁴ 346 konaných představení pro veřejnost přímo v DHO tzn. bez údajů psaných kurzívou, zkoušek a schůzí.

Mezi významné odborníky a teoretiky, kteří s DHO spolupracovali v roce 1972 patřili: univerzitní profesor Robert Smetana (uvedl pořad *Jakub Handel Gallus*) a z Univerzity Palackého také Vladimír Hudec (uvedl pořad *Světová rekviem – Missa solemnis*) nebo Jaroslav Šeda (umělecký vedoucí Supraphonu, připravil pořad *Co dala česká hudba světu*). Zájmové kolektivy DHO se ustálily pro tento rok v následující podobě. Hudební mládež se svým výborem (150 členů), Filmový klub se svým výborem (cca 1 000 členů), Filmový klub mládeže (cca 600 členů), Recitační studio DHO (15 členů) a Trio Petra Junka.

3.5 Dramaturgie Divadla hudby v roce 1973

Rok 1973 byl pro DHO velmi příznivou sezónou. Předpokládaný plán byl nejen splněn, ale v některých oblastech i překročen. To je patrné na množství uvedených témat a v číselných ukazatelích. V komentáři ke zprávě je opět vyzdvížena i kulturně politická angažovanost, co se týká připomínání důležitých politických výročí (pořady k 25. výročí únorového vítězství, oslavy květnového výročí osvobození, podpora angažovaných tvůrců, podpora československo-sovětské družby aj.). Celá řada těchto angažovaných akcí měla za cíl přesvědčit odbor školství a kultury, o tom, že DHO může svou činností dostatečně akceptovat a propagovat politické cíle socialistické kultury.¹⁰⁵ Rudolf Pogoda musel často čelit nátlaku a útokům, které byly způsobeny sevřeným normalizačním obdobím. DHO mělo také v druhé polovině roku 1973 podíl na doprovodném programu Flory 73.¹⁰⁶ K obohacení olomouckého kulturního života přispěla zájezdová činnost mnoha umělců a osobností, například: flétnista prof. Václav Žilka, zpěvačka Karolína Hromádková nebo S+HQ kvartet Karla Velebného. Zvýšená návštěvnost (ve srovnání s rokem 1972) a výrazné překročení plánované tržby nasvědčovaly tomu, že stabilizovaná programová skladba DHO byla vzhledem k poptávce vyhovující. Vedení instituce rozhodlo již dále programový provoz DHO nezvyšovat, ale zaměřit se spíše na dosažení co největšího zájmu obecnosti a na zvýšení kvality pořadů. Veřejnost svým zájmem přispěla k posílení podílu populární a

¹⁰⁵ Rudolf Pogoda v komentáři ke zprávě z roku 1973 napsal: „...výčet těchto akcí snad uvede na pravou míru neinformované konstatování vedoucí odboru školství a kultury MĚNV, soudružky Jiřiny Potschové, na zasedání rady MĚNV v Olomouci dne 19. 6. 1973, o tom, že DHO nemůže plně přizpůsobit svou činnost místním potřebám, zvláště na úseku propagace socialistické kultury. Bez nadsázky lze říct, že právě v DHO-OKS má Olomouc platné zařízení, které čile a iniciativně reaguje na společensky angažované úkoly.“ Archiv DHO, komentář ke zprávě 1973.

¹⁰⁶ Flora Olomouc je prodejní výstava květin, okrasných dřevin a potřeb pro zahrádkáře.

jazzové hudby na celkovém objemu akcí. Na překročení plánovaných příjmů mělo jistě vliv i zapojení DHO do aktivit letní Flory, Academia Filmu¹⁰⁷, Národních dožínků a do dalších menších akcí. Vedení logicky preferovalo v dramaturgii úspěšné pořady, kterým nasazovalo vyšší vstupné. Uplatnění tohoto ekonomického zřetele (například u vstupného jazzové a populární hudby), zajistilo kromě vyššího zisku, také prostor pro uvádění nekomerčních alternativněji zaměřených pořadů. V komentáři ke zprávě se vedení DHO dovolávalo o získání externího režiséra a dále byl vznesen požadavek na dva nové filmové projekty.¹⁰⁸

Mimořádných úspěchů dosáhl cyklus **filmově výukových pořadů pro školy**, což byl i výsledek soustavné náborové činnosti. Uskutečnilo se 100 představení pro 9405 žáků ze 41 škol a učilišť. Průměrně na jedno představení došlo 94 diváků. Nedá se hovořit zcela objektivně o úspěšnosti tohoto bloku, neboť vysoká návštěvnost nám zde není jasným ukazatelem. Pořady totiž byly školám nabízeny a jejich vedení pak zajišťovalo přísun diváků a posluchačů. Jinak to však bylo u dalšího nejnavštěvovanějšího dramaturgického bloku. Pořady **populární a jazzové hudby** navštívilo během 68 představení 6462 posluchačů a průměrně se zaplnilo 95 sedadel. Pořady **vážné hudby** včetně akcí Hudební mládeže a Gramofonového klubu dosahovaly četností uvádění i návštěvností zhruba průměru. V tomto bloku bylo uvedeno 38 akcí, které navštívilo 2645 posluchačů s průměrnou návštěvností 67 zúčastněných.¹⁰⁹

V oblasti **vážné hudby** byl dokončen cyklus pořadů pro HM *Světová rekviem* z roku 1972. Zaznělo rekviem od Benjamina Brittena, Gabriela Fauré a Paula Hindemitha. Akce byla doplněna besedou s dirigentem Jiřím Bělohlávkem a účastnilo se jí 102 posluchačů. Tento cyklus vystřídal seriál pořadů *Dějiny hudby v příkladech*. Uskutečnilo se 6 pořadů zaměřených vždy na určité období z dějin hudby. Cyklus se věnoval následujícím kapitolám hudebních dějin: *Nejstarší období hudební historie, Renesance, Baroko, Klasicismus, Romantismus a Novodobá hudba*.¹¹⁰ Sál DHO byl vždy zcela naplněn. Hudební mládeži byl určen také následující cyklus *Symfonie W. A. Mozarta*. Jednalo se o souborné provedení na nahrávce s Berlínskou filharmonií a Karl Böhmem. Osmidílný seriál

¹⁰⁷ Academia Film Olomouc je přehlídka vědecko-popularizačních dokumentárních filmů. DHO každoročně pronajímalo své prostory k promítání filmů, pořádání besed a workshopů.

¹⁰⁸ Archiv DHO, zpráva o činnosti 1973.

¹⁰⁹ Tamtéž.

¹¹⁰ Autor cyklu se v žádných pramenech nevyskytuje. Lze dohledat pouze, data konání, návštěvnost a cenu pořadů.

pražského DH navštěvovalo průměrně 80 posluchačů. Následující pořady se vyznačovaly podprůměrnou návštěvností. K 100. výročí narození a 30. výročí úmrtí skladatele byl uveden pořad pražského DH *Symfonie Sergeje Rachmaninova*. Souborné provedení proslulých klavírních koncertů ve vynikající nahrávce předního sovětského viróza Emila Gilelse mohli zájemci slyšet v dvoudílném pořadu *Emil Gilels hraje Beethovena*. Dále pořady: *Chopinovy klavírní koncerty*, *Vavřín na rakev Pabla Casalse*, *Fjodor Šaljapin*, *Griegova povídka z Fjordů*, *Co dala česká hudba světu* a závěrečné dva pořady z cyklu *Slavné světové operní domy – Covent Garden v Londýně a Metropolitní opera v New Yorku*.¹¹¹

Jádrem dramaturgie v žánru **populární a jazzové hudby** bylo několik velmi úspěšných pořadů, které se díky dlouhodobě trvajícím zájmu posluchačů často reprízovaly. Jeden z nejvyhledávanějších pořadů vůbec, nesl název: *Zlatým slavíkem nikdy nebudu*. Toto představení o Jiřím Grossmannovi pražského DH se uskutečnilo 8 krát a vždy pro vyprodaný sál. Akce byla doplněna gramofonovou, magnetofonovou a fotografickou dokumentací. *Balady Johnnyho Cashe* (z programového fondu DH Praha) byly uvedeny 5 krát a téměř vždy sál zcela zaplnily. Portrét textaře, skladatele a zpěváka, který výrazně ovlivnil trend světové populární hudby svým důrazem na společenskou angažovanost, mohli návštěvníci shlédnout a vyposlechnout v pořadu *Písň Boba Dylana* (z programového fondu DH Praha). Představení patřilo k jedněm z nejnavštěvovanějších a konalo se celkem 6 krát. Velice úspěšný byl pořad *Pět křížků*, který se odehrál 3 krát, vždy s plným sálem. Pomyslné křížky v názvu pořadu symbolizovaly předčasná úmrtí slavných interpretů: Janis Joplinové, Jimi Hendrix, Jim Morrison, Al. Wilsona a Duanne Allmanna. Pořad doplnily filmy Jaroslava Zahradníka. Všechna představení byla plně obsazena. K úspěšným představením patřila i 5 krát uskutečněná akce *Princezna folksongu Joan Baezová*. Divákům zde byl představen portrét zpěvačky, její hudební vývoj, životní filosofie a nahrávky. O zpestření programu se postaralo několik živých koncertů. V prvním pololetí vystoupil pro 40 posluchačů Lubomír Pleva s koncertem *Harmonika a já*. Skupina SHQ Karla Velebného navštívila a na živo zahrála jednou v prvním pololetí (80 návštěvníků) a podruhé na podzim (110 návštěvníků). Dvakrát zahrálo olomoucké country uskupení Dostavník. Zájemci plně naplnili kapacitu sálu. Zazněly písničky „country a western music“ v textových úpravách Vladimíra Šolce. Kromě písní byly do pořadu zařazeny i filmové

¹¹¹ Archiv DHO, zpráva o činnosti 1973.

grotesky a historky z Divokého západu. Na první vystoupení přišlo 71 návštěvníků, avšak druhého koncertu se zúčastnilo 120 osob. Po letních prázdninách mohli zájemci navštívit živý koncert *Zlatých Strun a Falešných Hráčů*.¹¹² Na vystoupení přišlo 115 návštěvníků. Příznivcům country byl určen ještě pořad *Zlaté desky C&W* (populární pořad Jiřího Grossmanna, 3 vystoupení byla vždy vyprodána) a beseda *Na vlně C&W* (seminář s Miloslavem Langrem z Prahy). *Karel Gott v zahraničních studiích* zazněl 3 krát. A z dalších méně navštěvovaných akcí jmenujme pořady: Klobouky Waldemara Matušky a Hudebníci Ellingtonova orchestru.¹¹³ O pořady jazzové a populární hudby byl takový zájem, že na některých akcích a koncertech byla kapacita sálu nedostačující. Často reprízované pořady mohly být uváděny několik sezón po sobě, aniž by klesla jejich atraktivita. Tento fakt poukazuje na výjimečnost DHO jako instituce v olomouckém prostředí.

Při počtu 332 pořadů a z toho 106 čistě hudebních představení činilo procentuální zastoupení hudební složky v dramaturgii roku 1973 31,92 %. Veškerá činnost DHO přinesla do rozpočtu instituce 241 492 Kčs.

Tabulka činnosti Divadla hudby Olomouc v roce 1973			
Druh pořadu	Představení	Návštěvnost	Průměrná návštěvnost
Pořady vážné hudby (včetně HM a GK)	38	2645	69,61
Pořady populární a jazzové hudby	68	6462	95,03
Pořady a akce uměleckého slova	28	1765	63,04
Představení komorní činohry a skupin DOS	22	1929	87,68
Pořady s výtvarnou tematikou	20	975	48,75
Výstavy, vernisáže	16	719	44,94
Filmové programy a akce Minikina v DHO	40	2716	67,90
Filmově výukové akce pro školy a učiliště	100	9405	94,05
<i>Představení FK ve Václavkově sále muzea</i>	44	8777	199,48
<i>Představení FKM ve Václavkově sále muzea</i>	31	5887	189,90
<i>Představení FK v kině Pohraniční stráž</i>	23	13576	590,26
Zkoušky vlastních a hostujících souborů a skupin	92	—	—

¹¹² Falešní hráči byli olomoucká country skupina, ve které tehdy hrál na tenorové banjo Karel Plíhal.

¹¹³ Archiv DHO, zpráva o činnosti 1973 a Kdy Kde Co, č. 1 – 12, 1973.

Propůjčení DHO k jiným kulturním akcím a schůzím	68	—	—
Jiné pořady v DHO	5	305	61,00
Celkem	595	55161	92,71

Tabulka 7: činnosti Divadla hudby Olomouc v roce 1973

3.6 Dramaturgie Divadla hudby v roce 1974

V roce 1974 se podílelo DHO na kulturním a politickém životě hned několika připomínkovými akcemi. Celkové programové a provozní činnosti za rok 1974 byly podle vedení DHO úspěšné, což se dá podle návštěvnosti a četnosti produkcí potvrdit. Dramaturgická skladba většinou odpovídala dobovým požadavkům na kulturně-politickou angažovanost a byla tematicky zaměřena k významným událostem a výročím. Kvalita a zajímavost programů by se dala doložit zvyšujícím se zájmem o představení v DHO.¹¹⁴ Nejčtenější produkcí roku 1974 byly opět **filmově výukové akce pro školy a učiliště** se svými 75 pořady a 7 128 návštěvníky. Průměrně je navštívilo 95 diváků. Tento rok si však s téměř stejnými výsledky vedly **pořady populární a jazzové hudby**. Bylo uvedeno 73 pořadů pro 7 049 návštěvníků. Popularitu tohoto bloku dokazuje jedna z nejvyšších návštěvností v roce. V sále sedávalo průměrně 97 osob. Zisk z tohoto programového bloku ve výši 46 635 Kčs, však předčil všechny ostatní a to téměř dvojnásobně. Pořady **vážné hudby** ve statistice zahrnovaly i 18 pořadů Hudební mládeže a 2 pořady Gramofonového klubu. Celkově 51 pořadů navštívilo 3 318 posluchačů. Průměrně bylo zaplněno 65 sedadel. V porovnání s předchozími roky vykazovaly pořady vážné hudby znatelný nárůst, co do počtu příznivců i četnosti uváděných představení.

DHO v oblasti vážné hudby realizovalo za spolupráce s pražským DH cyklus pořadů k Roku české hudby¹¹⁵, ve kterém se vzpomínalo na odkaz jubilujících českých umělců. V prvním pololetí to byli B. Smetana, A. Dvořák, J. Suk, V. Novák, L. Janáček a Iša Krejčí. Těchto 6 pořadů vykazovalo průměrnou návštěvnost v počtu 60 návštěvníků. Nejvíce posluchačů (80) přišlo na pořad o I. Krejčím. V druhém pololetí cyklus pokračoval reprízami a uvedením scénického melodramu J. A. Bendy *Ariadna na Naxu* (v nastudování komorního souboru DOS). Třikrát se odehrál pořad *Bachovské reminiscence* s podtitulem

¹¹⁴ Archiv DHO, hodnocení činnosti za rok 1974.

¹¹⁵ Rudolf Pogoda se vyjadřuje, o náročné přípravě tohoto cyklu. Byl realizován za spolupráce s pražským Hudebním studiem, avšak konkrétní autory představení nezmiňuje.

„Moogův syntetizátor“.¹¹⁶ Náplní představení byla přednáška o klasické i moderní interpretaci barokní hudby (zejména J. S. Bacha) s dobovými texty a obrazovou dokumentací. Autorem pořadu byl Ivan Hrdina. Programovou skladbu DHO silně zaměřovalo i směrem ke vzdělávání mládeže. Došlo k rozšíření pořadů pro školy a učiliště o hudební profily našich, ruských a německých klasiků. Zájem o kulturní život a aktivitu mladé generace zajišťovaly akce pro Hudební mládež. Postupně se celý tento programový úsek transformoval v akci s názvem Kultura školy. Reprízován byl seriál pro HM *Dějiny hudby v příkladech: Klasicismus, Baroko, Romantismus a Novodobá hudba*. Na tyto akce chodilo v průměru 90 návštěvníků. Devítidílný pořad pražského DH pro HM *Symfonie Gustava Mahlera* shlédlo vždy v průměru 60 diváků. Prvních 6 symfonií zaznělo v roce 1974 a dalšími třemi byl seriál uzavřen v roce 1975. Pořad připravil a uváděl Jan Ledec. Symfonie zazněly z nahrávek České filharmonie a předních světových orchestrů. Hudební mládeži byly určeny i koncerty mladých talentovaných interpretů. Vystoupili tito umělci: Marta Tupá (housle), Bohuslav Pavlas (violoncello), Oldřich Hlinka (housle), Ivan Klánský (klavír) a František Malý (klavír). Nejvíce návštěvníků přišlo na Ivana Klánského. Jednalo se o hostování před jeho účastí na 5. mezinárodní soutěži o cenu P. I. Čajkovského v Moskvě. Dále proběhly *Koncerty Maďarských sólistů (I. Pogány, M. Takács, G. Leblanc a M. Steinert)*. Konala se i pokračování v setkáních význačných osobností s veřejností jako například besedy s Hanou Hegerovou, Pavlem Bobkem, Jiřím Bělohlávkem¹¹⁷ a dalšími. Z plánů vedení DHO vyplývá, že se instituce snažila hledat další žánrová zpestření v podobě kombinací různých uměleckých druhů. To je dobře vidět v měsíčních programech (viz příloha). Často byla kombinována populární hudba, jazzová hudba s poezií a promítáním.¹¹⁸

Blok jazzové a populární hudby byl z větší části tvořen reprízovými pořady, které neztrácely na atraktivitě. Melodie z Gershwinovy opery *Porgy a Bess* z nahrávek Columbie zazněly v pořadu *Ella a Luis*, který navštívilo 45 posluchačů. Repríza rockové opery Pete Townshenda, byla uvedena pro 65 posluchačů na představení *Příběhy o Tomovi*. Nový pořad pražského DH nesl název *Malované na skle*. Mělo jít o jakési „zmapování historie

¹¹⁶ Moogův syntetizátor byl jeden z prvních elektronických klávesových nástrojů, který generoval a následně analogovou cestou zpracovával zvukový signál. Vznikaly tak zcela nové zvukové možnosti. Syntetizátor našel své uplatnění, zejména v bigbeatové, rockové a populární hudbě, ale můžeme jej slyšet napříč žánry.

¹¹⁷ Jiří Bělohlávek je dnes mezinárodně uznávaný dirigent. Také působí jako pedagog na AMU.

¹¹⁸ Archiv DHO, výroční zpráva v prvním pololetí 1974.

pokusů o ucelené rockové dílo”, nic bližšího však k pořadu nebylo uvedeno. Pořad navštívilo 108 posluchačů. Čtyřikrát se uskutečnila repríza *El Condor Pasa*. Šlo o přehrávku nejúspěšnějších interpretů folk-rocku Simona a Garfunkela s průvodním slovem a filmem Ivana Renče. Průměrně pořad navštěvovalo 100 posluchačů. Mezi další přehrávky doplněné průvodním slovem patřily reprízované pořady: *200 motelů* (o avantgardní skupině Mothers of Invention a Frankovi Zappovi), 4 krát *Balady Johnnyho Cashe*, 4 krát *To byl Jiří Šlitr*, 2 krát *Šest křížků*, *Písně Joan Baezové*, *Písně Boba Dylana*, *To byla Edith Piaf*, 12 krát *Zlatým slavíkem nikdy nebudu* a 6 krát *Vzpomínáme na Beatles* (pořad z vlastní produkce, jehož autorem byl Richard Pogoda). Tyto reprízované pořady se těšily hojné návštěvnosti a nezřídka byla kapacita sálu zcela vyčerpána. Hana Hegerová se svými písničkami vystoupila na svém recitálu v prvním i druhém pololetí a návštěvníci se mohli těšit i na besedu s touto první dámou českého šansonu. Nový rozsáhlejší cyklus o velkých postavách jazzové historie připravil Jiří Rychlík. Celkem 8 pořadů vyplnilo s měsíční periodicitou celou sezónu 1974/1975. Seriál nesl název *Legendární postavy jazzu* a v roce 1974 byly uvedeny pořady: *Opravdu blues*, *Duke Ellington* a *Louis Armstrong*. Tyto pořady byly vždy vyprodané. Živou produkci pravidelně zajišťovalo Jazz trio Petra Junka. *Známý a neznámý sovětský jazz* byl 2 krát uskutečněný pořad Ilji Klementa, na který přišlo 45 a 62 posluchačů. Jednalo se o akci k MČSSP¹¹⁹ doplněnou starými i novými nahrávkami a výstavkou dokumentů. Vlastním pořadem přispěl k dramaturgii DHO také Richard Pogoda, když uvedl představení *Slzy radosti*, na kterém zazněly jazzové skladby z dvou deskového alba Dona Ellise. Součástí pořadu bylo i promítání filmů Jana Švankmajera. Na akci dorazilo 40 návštěvníků.¹²⁰

O divadle hudby vyšel článek v informačním měsíčníku *Kdy Kde Co* v Olomouci, kde shrnuje působení DHO Miroslav Klimeš takto: „*Organickou součástí Okresního kulturního střediska tvoří i Divadlo hudby jako specifické programové pracoviště pro komorní pořady v oblasti hudební, ale i literárně dramatické, výtvarné a filmové. Divadlo hudby ovšem zajišťuje v širokém rozsahu i estetickou a etickou výchovu mládeže organizuje činnost*

¹¹⁹ Měsíc československo-sovětského přátelství.

¹²⁰ Archiv DHO, zpráva o činnosti 1974, repertoárový plán 1974.

filmového klubu... V Divadle hudby se odbývá rovněž řada seminářů a různých vzdělávacích akcí pro umělce-amatéry i pro kulturní pracovníky okresních zařízení."¹²¹

Během letních prázdnin došlo v DHO k mnoha opravám a vylepšení, které si svépomocí zařídili sami zaměstnanci. Nejpřínosnější novinkou v oblasti filmové projekce se stala přestavba projekčních přístrojů Meopton na xenonové světelné zdroje (spolu s celkovou generálkou obou projektorů) a v plánu bylo pořídit nový mixážní zvukový pult. **V roce 1974 bylo uvedeno celkově 355 akcí pro veřejnost a z toho bylo 124 čistě hudebních pořadů. Procentuální zastoupení ryze hudební složky v dramaturgii DHO za rok 1974 činilo 34,73 %.** Tržba ze všech aktivit, tedy včetně příjmu z bufetu a šatny dosáhla částky 201 901 Kčs. Čistě hudební produkce se na výši sumy podílela obnosem 59 902 Kčs.

Tabulka činnosti Divadla hudby Olomouc v roce 1974			
Druh pořadu	Představení	Návštěvnost	Průměrná návštěvnost
Pořady vážné hudby (včetně HM a GK)	51	3318	65,06
Pořady populární a jazzové hudby	73	7049	96,56
Pořady a akce uměleckého slova	37	2739	74,03
Představení komorní činohry a skupin DOS	36	3101	86,14
Pořady s výtvarnou tematikou	16	1014	63,38
Výstavy, vernisáže	13	1010	77,69
Filmové programy a akce Minikina v DHO	54	5203	96,35
Filmové výukové akce pro školy a učiliště	75	7128	95,04
Zkoušky vlastních a hostujících souborů a skupin	103	—	—
Propůjčení DHO k jiným kulturním akcím a schůzím	43	—	—
Jiné pořady v DHO	2	150	75,00
Celkem	503	30712	61,06

Tabulka 8: činnost Divadla hudby Olomouc v roce 1974

Při DHO v roce 1974¹²² byly provozovány tyto zájmové kolektivy: Hudební mládež se svým výborem (cca 100 členů), Filmový klub se svým výborem (1100 členů v I. pololetí a 1180 členů v II. pololetí), Filmový klub mládeže (průměrně 500 členů v sezóně), Jazz trio Petra Junka (4 členové) a recitační studio DHO (10 členů).¹²³

¹²¹ Miroslav KLIMEŠ, *Okresní Kulturní Středisko*, Kdy Kde Co, 1974, č. 2.

¹²² Údaje o počtu zájmových kolektivů jsou v každé sezóně proměnlivé, proto je uvádím stejným způsobem, jak jsou zaneseny ve zprávě o činnosti DHO Rudolfem Pogodou.

¹²³ Archiv DHO, repertoárový plán 1974.

3.7 Dramaturgie Divadla hudby v roce 1975

Následující rok 1975 nepřinesl žádné zásadní dramaturgické ani provozní změny. Již dlouhodobě zavedená instituce rozšiřovala a zkvalitňovala dosavadní nabídku programů, přičemž byla akcentována kulturně-politická angažovanost na poli kultury v Olomouckém kraji. Svůj program DHO mimo jiné zaměřilo k připomenutí politických i kulturních výročí, a to zejména pořady věnovanými **vážné hudbě**. K oslavě výročí pracujícího lidu v únoru 1948 se uskutečnil pořad *Vítězná píseň*, která se konala 6 krát a v průměru na představení chodilo 80 návštěvníků. Akce připomněla zároveň 30. výročí úmrtí Víta Nejedlého na Dukle.¹²⁴ K májovým oslavám bylo uvedeno pásmo v podání DOS *Dělnická píseň stále živá* s 86 návštěvníky a literárně dramatické představení *Boj o pastorkyni*, kterého se účastnilo 106 návštěvníků. V prvním pololetí bylo slavnostním koncertem (60 návštěvníků) připomenuto 30. výročí osvobození ČSSR sovětskou armádou. Jaký byl konkrétně repertoár, se v prozkoumaných pramenech neuvádí.¹²⁵ K měsíci československo-sovětského přátelství byl do programu zařazen slavnostní koncert sestavený ze skladeb ruských, sovětských a československých skladatelů¹²⁶ v interpretaci místních účinkujících¹²⁷, a to jak v pořadech vážné a populární hudby, tak i ve filmu. Byla připomenuta mnohá výročí narození významných umělců. Pásmo pražského DH *Chopiniana (Poéma o lásce F. Chopina, G. Sandové a A. de Musseta)*, jehož autorem byl Josef Pávek připomenulo 165 let od narození F. Chopina. *Chopiniana navštívilo na třech představeních 56, 100 a 100 posluchačů*. Dále byly reprízovány *Bachovské reminiscence* (opět pořad pražského DH, návštěvnost pouze 13 posluchačů) ke 290. výročí J. S. Bacha, jednotlivé skladby vřazené do programu od P. I. Čajkovského k 135. výročí a G. Mahler byl připomenut dobíhajícím cyklem hudebních pořadů pro HM a pro Klub přátel vážné hudby – *Symfonie Gustava Mahlera VII. a VIII.* (návštěvnost 68 a 55 posluchačů).¹²⁸ Cyklus výchovných pořadů Kultura škole byl rozšířen o pásmo Ladislava Daniela *Flauto*

¹²⁴ Vít Nejedlý (narozen 22. června 1912 v Praze a zemřel 1. ledna 1945 na bojišti u Dukly) byl syn hudebního vědce a politika Zdeňka Nejedlého, český hudební skladatel, dirigent, muzikolog, publicista a redaktor.

¹²⁵ Ve zprávě o činnosti DHO zmiňovanému výročí odpovídá pouze titulok s názvem akce – *Slavnostní koncert k 30. výročí osvobození ČSSR*. Podle plánu připravovaných akcí se mohlo jednat o koncert 2-3 sólistů DOS a MF, hostování flétnisty prof. Václava Žilky a jeho dcery (harfa, zpěv) nebo o hostování stipendistů Hudebního studia Praha. Všechny tyto akce byly naplánované k oslavě 30. Výročí osvobození ČSSR.

¹²⁶ Na programu byli skladatelé: P. I. Čajkovskij, M. P. Musorgskij, S. V. Rachmaninov, D. D. Šostakovič, R. M. Glier a L. Janáček.

¹²⁷ Vystoupili umělci: J. Glogarová, I. Hřebabetzký a S. Běhal.

¹²⁸ Archiv DHO, zpráva o činnosti v prvním pololetí 1975.

dolce e cembalo (116 návštěvníků). Vystoupili zde Anna Heiderová (cembalo, absolvovala JAMU 1965 v oboru klavír) a Lubomír Moravec (viola da gamba, odborník na historické nástroje). Mezi filmově výukové pořady patřila přednáška L. Daniela *Staré hudební nástroje*, která byla obohacena o zvukové ukázky a diap projekci. K dalším aktivitám pro mladou generaci patřily kromě cyklů pro HM také měsíční salony HM. Aktivně DHO spolupracovalo i se studentskými kolektivy Katedry hudební výchovy FF UP nebo s jinými katedrami při přípravě literárně hudebních pořadů.¹²⁹

V žánru **populární hudby** bylo opět uvedeno několik nejúspěšnějších pořadů. Mezi ně patřily představení: *Balady Johnnyho Cashe* (90 posluchačů), *El Condor Pasa* (110 posluchačů), *To byl Jiří Šlitr* (106 posluchačů), *Zlatým slavíkem nikdy nebudu* (110 posluchačů), *To byla Edith Piaf* (3 představení s průměrnou návštěvností 103 posluchačů) a *Naposledy Beatles* (110 posluchačů). Seriál *Legendární postavy jazzu* z roku 1974 pokračoval čtvrtým večerem věnovaným jazzmanovi Count Basimu (66 návštěvníků) a dále cyklus představil: Sidney Becheta (65 návštěvníků), Moody Bluese (110 návštěvníků), Coleman Hawkinse (69 návštěvníků) a Louis Armstronga (110 návštěvníků). V pořadu *Písně hravé i dravé se* představí ukázkami ze svých nejlepších alb Demis Roussos (řecký zpěvák) a Les Humphries Singers.¹³⁰ Představení bylo plně obsazeno. Pásmo operetních árií a duet českých a sovětských autorů přednesli členové souboru DOS. Pořad se konal dvakrát, pod názvem *Když zpívá Máj* a navštívilo ho 31 posluchačů. V tomto roce se navýšil počet živých koncertů. V oblasti populární a jazzové hudby se jich konalo šest. S+H Q trio K. Velebného vystoupilo v prvním (83 posluchačů) i druhém pololetí (110 posluchačů). Publiku se předvedly i dvě domácí skupiny. *Free jazz trio*¹³¹ a *Olomoucký dixieland*. Dvojkonzertu se účastnilo 110 návštěvníků. Na uskupení *Jazz Q Český Těšín*¹³² přišlo 111 návštěvníků. Ještě jednou si zahrál *Olomoucký dixieland*, který vystoupil po boku skupiny s názvem *Starodávná jazz kapela z Loučné nad Desnou* a vystoupil

¹²⁹ V roce 1973 z vzájemné spolupráce vznikl například pořad o černošské poezii a hudbě *Mám právo zpívat blues*.

¹³⁰ Hudební skupina založená v roce 1969 v Hamburku.

¹³¹ Free Jazz Trio je free jazzová formace z Olomouce. Vznikla kolem roku 1971 z uskupení Jazz Q. E. V., když ho opustil pianista Emil Viklický. Jazz Q. E. V. se zaměřovali na moderní jazz, po odchodu E. Viklického se přeorientovali na free jazz. Kapela je dodnes aktivní.

¹³² Jazz Q Český Těšín byla jazzová formace založená v roce 1962 saxofonistou Franzem Schulhauserem. Její transformovaná podoba funguje dodnes.

i *Jaroslav Kos* (jazzový klavírista). Koncert shlédlo 110 návštěvníků. Domácí *Jazz trio Petra Junka* si přizvalo, jako hosta *Trio M. Opravila*. Koncertu se účastnilo 110 posluchačů.¹³³

Ve srovnání s předchozím rokem došlo k mírnému poklesu počtu pořadů vážné hudby a stejně tak i populární a jazzové hudby. Opačnou tendenci jevíly pořady zaměřené ke kultuře mládeže. Přibylo i výtvarných akcí a pronájmů DHO. Pravidelně nejuváděnějším blokem akcí byly **filmově výukové akce pro školy a učiliště**. 83 pořadů navštívilo 8 125 školou povinných, což dělá v průměru 98 diváků na akci. Mezi nejúspěšnější co do počtu představení i návštěvnosti, patřily **pořady populární a jazzové hudby**. Na těchto 63 představení dorazilo 6 246 návštěvníků a popularita těchto pořadů zajistila průměrnou návštěvnost v počtu 99 osob. **Pořadů vážné hudby včetně akcí HM a GK** se uskutečnilo 36, navštívilo je 2 149 posluchačů, což činí průměrně 60 návštěvníků na představení.

Tabulka činnosti Divadla hudby Olomouc v roce 1975			
Druh pořadu	Představení	Návštěvnost	Průměrná návštěvnost
Pořady vážné hudby (včetně HM a GK)	36	2149	59,69
Pořady populární a jazzové hudby	63	6246	99,14
Pořady a akce uměleckého slova	20	1662	83,10
Představení komorní činohry a skupin DOS	9	784	87,11
Pořady s výtvarnou tematikou	23	1796	78,09
Výstavy, vernisáže ¹³⁴	12	12960	1080,00
Filmové programy a akce Minikina v DHO	31	2676	86,32
Filmově výukové akce pro školy a učiliště	83	8125	97,89
Zkoušky vlastních a hostujících souborů a skupin	85	—	—
Propůjčení DHO k jiným kulturním akcím a schůzím	74	—	—
Jiné pořady v DHO	2	220	110,00
Celkem	438	36618	83,60

Tabulka 9: činnost Divadla hudby Olomouc v roce 1975

Technické zázemí se dočkalo inovace v podobě nového mixážního pultu pro zvukového technika.¹³⁵ Při DHO pracovaly v roce 1975 následující zájmové skupiny: Hudební mládež se svým výborem (45 členů), Jazz trio Petra Junka (3 členové) a 8 moderátorů. **V roce 1975 se konalo celkově 277 pořadů pro veřejnost, z čehož bylo 99**

¹³³ Archiv DHO, zpráva o činnosti v druhém pololetí 1975.

¹³⁴ Uvedená návštěvnost je značně vyšší ve srovnání s předchozím rokem. Mohlo snad dojít ke statistické chybě, avšak to nelze nijak potvrdit, proto vycházím z počtu návštěvníků, který je standardně uveden v hodnocení činnosti DHO v roce 1975.

¹³⁵ OKS MS-58, Státní okresní archiv Olomouc, MS-58, inventární číslo 468.

pořadů věnovaných čistě hudebnímu umění. Procentuální zastoupení ryze hudební složky v dramaturgii DHO bylo tedy 35,74 %.

3.8 Dramaturgie Divadla hudby v roce 1976

Programový plán pro rok 1976 navazuje na předchozí schémata let minulých. V dramaturgii jsou akcentovány politicko-kulturní události, výročí a jubilea významných osobností. Svoji dobově podmíněnou politickou loajalitu socialistické společnosti DHO mohlo či muselo dát najevo například akcemi k připomenutí 15. sjezdu KSČ, 55. Výročí založení KSČ a k 31. výročí osvobození ČSSR sovětskou armádou. Těmto akcím pak náležel odpovídající doprovodný program. Mezi připomínané jubilující klasiky a významné osobnosti patřily například: Antonín Dvořák (135. výročí narození), W. A. Mozart (185. výročí úmrtí) nebo Jaroslav Ježek (70. výročí narození). DHO také seznamovalo olomoucké obecnstvo s významnými osobnostmi. Mimo jiné z hudební oblasti to byli například mladí hudebníci Miroslav Petráš (dnes violoncellista, skladatel a pedagog), Petr Adamec (pianista), Iva Návratová (pianistka) a Ruth Sochorová (pianistka). V druhém pololetí zavítal do DHO úspěšný písničkář Jaroslav Hutka.¹³⁶ Vzhledem k prorežimní dramaturgii DHO je vystoupení tohoto písničkáře a autora mnoha protestsongů pozoruhodnou událostí. Ve srovnání s minulým rokem se výrazně prohloubila a rozšířila činnost DHO v rámci akce **Kultura mládeži**.¹³⁷ V první polovině roku bylo odehráno 73 pořadů pro děti a mládež, kterých se zúčastnilo více než 7 000 mladých diváků. V druhém pololetí se uskutečnilo 54 pořadů pro školy. Jednalo se o různé vzdělávací pořady a besedy, v rámci kterých proběhlo 13 hudebně naučných školních pořadů. Tyto akce byly z úsporných důvodů realizovány svépomocí z iniciativy pracovníků DHO, jedná se tedy o vlastní programy. Konal se také hudebně naučný cyklus pořadů vážné hudby pro hudební mládež, který doplnily měsíční Hudební salony. V roce 1976 došlo ke zvýšení počtu

¹³⁶ Jaroslav Hutka (narozený 21. Dubna 1947 v Olomouci) je doposud aktivní písničkář, autor protestsongů, spisovatel a publicista. Jeho životní osud byl silně ovlivněn politickým klimatem v tehdejší Československu. Po mnoha konfliktech se státní bezpečností a podpisu Charty 77 mu byl udělen zákaz veřejného vystupování. Emigroval do Holandska, poté se přestěhoval do Německa, kde koncertoval a udržoval kontakt s českými emigranty. Je považován za „barona sametové revoluce.“ „Jaroslav Hutka“ [online]. *Jaroslav Hutka*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]: <http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&i d=2537>.

¹³⁷ Filmově výukové akce a některé hudební pořady pro školy a učiliště jsou od roku 1976 uváděny v rámci vzdělávacího programu Kultura mládeži.

vlastních pořadů. Pořady a akce uměleckého slova byly přejmenovány na Literárně dramatické pořady. Nejvíce představení zahrnoval program Kultura mládeži, což zajistilo DHO i vysokou návštěvnost 12 158 diváků - průměrně 96 osob na akci. Program **kultura mládeži** nabízel i několik hudebních pořadů besedního typu nejčastěji představující velké osobnosti hudebních dějin (B. Smetana, A. Dvořák, W. A. Mozart, L. V. Beethoven a P. I. Čajkovskij) nebo pořady s národní tematikou: *Co dala česká hudba světu a Zakladatelé české hudby*. Všechny tyto akce se těšily nadprůměrné návštěvnosti a často byl sál téměř plně obsazen.

Na **vážnou hudbu** včetně akcí HM a GK zavítalo 1 347 posluchačů, kteří průměrně v počtu 64 osob navštívili 21 představení. K nejnavštěvovanějším akcím se řadí *Beethovenovy klavírní sonáty* s 98 návštěvníky. Pro Hudební mládež a přátele vážné hudby uvedla druhý večer „beethovenovského“ cyklu Alena Burešová. *Bachovy varhany I. a II.* s průměrně 97 návštěvníky představil Jiří Reinberger. Vůbec nejvíce posluchačů (104) navštívilo pořad pro HM - *Zatoulaná středověká píseň*. Jednalo se o pásmo písniček v nastudování členů HM, posluchačů FF UP. *Porgy a Bess* pro HM a přátele vážné hudby připravil a uvedl Pavel Pokorný, dirigent SDOS¹³⁸. Tento pořad přilákal 82 posluchačů. Za zmínku stojí ještě účast na *Mozartových vrcholných symfoniích* v počtu 85 návštěvníků. Pořad se konal k uctění 220. výročí narození skladatele. Další pořady dosáhly pouze průměrné či podprůměrného zájmu a jejich kompletní seznam, data konání i náplň lze vysledovat v příloze.¹³⁹

V bloku **pořady populární a jazzové hudby** se konalo 52 představení, kam zavítalo 5 062 posluchačů. Z výroční zprávy se dozvídáme, že si vedení DHO uvědomovalo nutnost postupně nahrazovat stagnující typy pořadů populární hudby, novým typem živějšího a pro mladé lidi přitažlivějšího programu. I přes to se populární a jazzové pořady stále řadily mezi nejnavštěvovanější. V roce 1976 se hlediště DHO plně zaplnilo hned několikrát v měsíci, což dobře ilustruje vysoký zájem o tento druh pořadů. Průměrná návštěvnost činila 97 osob. Jen za měsíc leden se mimo jiné konaly 3 pořady s návštěvností převyšující 100 posluchačů a to se opakovalo prakticky celoročně. Pořad ostravského DH o světoznámé skupině Rolling Stones nesl název *Legenda a skutečnost*. Dorazilo na něj

¹³⁸ Státní divadlo Oldřicha Stibora.

¹³⁹ Archiv DHO, zpráva o činnosti za rok 1976.

106 posluchačů. Představení o *Ray Charlesovi*, na kterém zazněly jeho nejslavnější nahrávky se konal 3 krát pro 110, 85 a 45 návštěvníků. Tradičně úspěšné a mnohokrát reprízované pořady *Zlatým slavíkem nikdy nebudu* (90, 108, 110 a 100 návštěvníků) a *To byl Jiří Šlitr* (108, 100, 112, 110 a 110 návštěvníků) byly uskutečněny v každém čtvrtletí a někdy i 2 krát za měsíc. Stejně dobře fungovaly i další osvědčené pořady: *To byla Edith Piaf*, *El Condor Pasa*, *Trio Petra Junka a 200 motelů*. Tyto reprízované pořady lze shrnout do jedné skupiny „taháků“, které téměř vždy dokázaly sál zaplnit. Novinkou byl pořad DH Praha o slavné zpěvačce a francouzské šansoniérce – *To byla Josephine Bakerová* (107 a 110 návštěvníků). Živou hudbu bylo možno slyšet v *Recitálu Jaroslava Hutky*, který dal 2 zcela vyprodané koncerty. Vstupné na živě provozovanou hudbu bývalo zpravidla 2 krát vyšší než cena lístků na běžné pořady. V případě Hutky činilo 15 Kčs.¹⁴⁰

Tabulka činnosti Divadla hudby Olomouc v roce 1976			
Druh pořadu	Představení	Návštěvnost	Průměrná návštěvnost
Pořady vážné hudby (včetně HM a GK)	21	1347	64,14
Pořady populární a jazzové hudby	52	5062	97,35
Literárně dramatické pořady	21	2037	97,00
Představení komorní činohry a skupin DOS	18	1712	95,11
Pořady s výtvarnou tematikou	21	1656	78,86
Výstavy, vernisáže	12	7450	620,83 ¹⁴¹
Filmové programy a akce Minikina v DHO	40	3364	84,10
Kultura mládeže (z toho 13 hudebních akcí)	127	12158	95,73
Zkoušky vlastních a hostujících souborů a skupin	75	—	—
Propůjčení DHO k jiným kulturním akcím a schůzím	64	—	—
Celkem	451	34786	77,13

Tabulka 10: činnost Divadla hudby Olomouc v roce 1976

Pokud do celkové návštěvnosti nezapočítáme návštěvnost výstav, dojdeme k číslu 27 336 návštěvníků. Celkové příjmy DHO činily v tomto období 168 530 Kčs. **V roce 1976 se konalo celkově 312¹⁴² pořadů pro veřejnost, z čehož bylo 86 pořadů věnovaných čistě hudebnímu umění. Procentuální zastoupení ryze hudební složky v dramaturgii DHO tedy pro rok 1976 bylo 27,56 %.**

¹⁴⁰ Tamtéž.

¹⁴¹ Průměrně 621 návštěvníků odpovídá návštěvnosti v průběhu trvání celé výstavy. Většinou za časové období jednoho měsíce.

¹⁴² Celkový počet pořadů (451), plus *Kultura mládeže* (13), mínus *zkoušky vlastních a hostujících souborů a skupin* (75) a *propůjčení DHO k jiným kulturním akcím a schůzím* (64).

3.9 Dramaturgie Divadla hudby v roce 1977

Plán činnosti DHO na rok 1977 vycházel z požadavků působení především na mladého diváka. Těžištěm dramaturgického rozvrhu byl široký soubor pořadů a akcí zaměřených k oslavám 29. výročí února 1948, 32. výročí osvobození ČSR sovětskou armádou, 60. výročí VŘSR¹⁴³ a dalším významným kulturně politickým událostem. Oblast vážné hudby byla v tomto ohledu zastoupena pořady: *P. I. Čajkovskij*, *S. Prokofjev*, *Skladatelé mocné hrstky a klavírním koncertem stipendisty Hudebního studia* k měsíci československo-sovětského přátelství.¹⁴⁴ Příznivcům sovětské populární a jazzové hudby byl určen pořad pražského DH *Veselý vítr*. Pozornost byla věnována výročním jubilejním klasiků a významných osobností: *L. van Beethoven* (150 výročí úmrtí), *J. Haydn* (245 výročí úmrtí) a *J. Mysliveček* (240 výročí úmrtí). Ke květnovým oslavám proběhl koncert *Komorního pěveckého sdružení Dvořák* a pokračovaly i pravidelné besední setkání posluchačů z široké veřejnosti se současnými umělci. Besed se zúčastnily z hudební oblasti například tyto osobnosti: Jarmila Fackenbergrová (pianistka), Petr Eben (pianista a skladatel), Otomar Kvěch (skladatel), Arne Linka (pianista a skladatel), Pavel Blatný (pianista, skladatel, pedagog i dramaturg) a Václav Vomáčka (violoncellista a dirigent).¹⁴⁵ V rámci akce Kultura mládeži bylo realizováno dosud nejvíce školních pořadů (147), které shlédlo 13 780 návštěvníků. Nabídka školám byla rozšířena o 6 nových pořadů, žádný z nich se však netýkal hudby. Hudebně naučný cyklus pořadů pro Hudební mládež doplnily Hudební salony a novinkou v nabídce DHO pro mládež byl poznávací zájezd. Z dostupných pramenů však nevyplývají žádné další detaily akce. Plodná spolupráce se studenty FF UP vyústila v pořad *Zatoulaná středověká píseň* a další nehudební aktivity se studenty LF UP.¹⁴⁶

V roce 1977 bylo uvedeno nejvíce představení v bloku **Kultura mládeži**, a to s velkou převahou. Zmíněných 147 pořadů činilo doposud nejvíce akcí a tento počet se blíží podle vedení k maximální realizovatelné hranici. Pořady shlédlo 13 780 školáků a průměrně jich sedělo v sále 94. Z počtu 147 pořadů bylo 10 hudebních v celkovém počtu

¹⁴³ K oslavám Velké říjnové socialistické revoluce proběhlo 34 pořadů, které navštívilo 3480 diváků.

¹⁴⁴ Archiv DHO, repertoárový plán na druhé pololetí 1977.

¹⁴⁵ Archiv DHO, hodnocení činnosti za první pololetí 1977.

¹⁴⁶ Archiv DHO, hodnocení činnosti za první pololetí 1977.

41 uvedení. Jednalo se o pořady *Staré hudební nástroje* (2 / 100)¹⁴⁷, *B. Smetana* (5 / 89), *W. A. Mozart* (7 / 103), *L. v Beethoven* (4 / 9), *J. Suk a V. Novák* (2 / 100), *A. Dvořák* (3 / 88), *Co dala česká hudba světu* (1 / 70), *S. Prokofjev* (1 / 90), *P. I. Čajkovskij* (11 / 91) a *Zakladatelé české hudby* (5 / 95). Tyto pořady pocházejí z DHO a na jejich přípravě se podíleli zaměstnanci instituce.¹⁴⁸

Pořady **populární a jazzové hudby** zaujímají se svými 47 představeními druhou nejsilnější pozici podle četnosti uvádění. Navštívilo je 4 418 posluchačů a tradičně vysoká účast činila průměrně 94 osob na pořad. Pro obecnost se v oblasti jazzové hudby chystal v tomto roce nový cyklus pořadů vedený brněnským publicistou a členem Státní filharmonie Brno Janem Beránkem. Šlo o ucelený cyklus, který měl za cíl posluchače seznámit s problematikou jazzu v celé šíři. První 3 večery měly informativní charakter (vznik jazzu a vazby na ostatní žánry). Další pokračování se již věnovala na konkrétněji zaměřená témata (jazzoví klavíristé, jazzoví houslisté, vokální skupiny v jazzu apod.). V době kdy byl jazz a zájem o něj na vzestupu, se takto zaměřený cyklus setkal s jistým úspěchem.¹⁴⁹ První z těchto večerů se konal začátkem ledna (viz programy v příloze). V nabídce populární a jazzové hudby se toho mnoho nezměnilo. Mnohokrát zmiňované reprízované pořady, které lze vyhledat v příloze, již nevypisuji. Jedná se o pravidelně se opakující pořady s vysokou návštěvností: *Zlatým slavíkem nikdy nebudu*, *To byl Jiří Šlitr*, *Naposledy Beatles apod.* Do této kategorie patří i pořad *To byla Edith Piaf*, ten se však dočkal nového zpracování. Novinkou bylo představení pražského DH *Bob Dylan*, který připravil Petr Dorůžka. Tento pořad se dočkal tří uvedení pro 110, 110 a 106 posluchačů. Stejný autor se postaral o premiérový pořad *Janis Joplin*. Na toto 2 krát uvedené představení dorazilo 107 a 106 návštěvníků. Další novinka nesla název *Hraje ABBA* a pocházela z Ostravského DH. Ve zprávě o činnosti DHO se však nevyskytuje, proto se pravděpodobně jedná o připravované doposud nezařazené představení. Ostravské DH zapůjčilo také pořady *Starý dobrý rock (2 představení pro 50 a 105 posluchačů)*, *Křižovatky*

¹⁴⁷ V závorce je uvedeno: první číslo udávající počet představení a druhé číslo informující o průměrné návštěvnosti.

¹⁴⁸ Archiv DHO, zpráva o činnosti za rok 1977.

¹⁴⁹ Kdy Kde Co, č. 1, 1977.

*úspěchu V&W (2 představení pro 100 a 80 posluchačů), Světové superskupiny (110 návštěvníků) a Představujeme Ten Years After (nezařazeno do programu).*¹⁵⁰

Představení **vážné hudby** proběhly 19 krát a návštěvnost klesla na 982 posluchačů, což jsou doposud nejnižší výsledky za celé období fungování DHO. Tato skutečnost by se dala připsat pravděpodobně kombinaci rozličných faktorů. Mohlo to být způsobené nezájmem publika o tento druh pořadů, v důsledku čehož vedení upíralo pozornost na ziskovější představení nebo postupným rozvojem a zaváděním reprodukční techniky do domácností. Jen několik pořadů v tomto žánru dosáhlo nadpoloviční návštěvnosti. To se povedlo pouze akci studentů FF UP *Zatoulaná středověká píseň* (100 návštěvníků), která se konala v rámci ZO SSM¹⁵¹. Druhým nejnavštěvovanějším programem byl *Život jako varhanní koncert* (DH Praha), na kterém byl představen profil nositele Nobelovy ceny Dr. A. Schweitzera. Akci navštívilo 99 posluchačů. *Večer Petra Ebena* přilákal 90 návštěvníků. Zazněly autorské skladby a program byl doplněn výtvarnými pracemi J. Šatavové. Za zmínku stojí pořad na zajímavé téma *Muzikoterapie*. Stručný historický přehled muzikoterapie s hudebními ukázkami připravil a uvedl Arne Linka. Pořadu se účastnilo 83 návštěvníků. Z dalších zajímavých, avšak méně navštěvovaných akcí proběhly například následující. Vystoupil sbor Dvořák uvedený v programech jako *Písně čtyř století* a poslechnout si ho přišlo 50 návštěvníků. Ostatní programy nedosáhly ani poloviční návštěvnosti. Je zde patrný silný pokles zájmu o pořady vážné hudby. V přehledu připravovaných a plánovaných pořadů je uvedeno ještě několik akcí, které však nejsou napsány v programech a pravděpodobně se tedy v roce 1977 ani neuskutečnily. Jedná se o: *Seznámení s mimoevropskými hudebními kulturami* (autor Libor Melkus¹⁵²), *Kořeny české a slovenské hudby* (autor Pavel Čotek), *Skladatel a folklór* (autorka Alena Burešová), *Impresionismus a soudobá hudba* (Jan Vičar) nebo *Hudba a film* (autor Pavel Blatný¹⁵³).¹⁵⁴

¹⁵⁰ Archiv DHO, zpráva o činnosti v roce 1977.

¹⁵¹ Zájmová organizace socialistického svazu mládeže.

¹⁵² Melkus, Libor, hudební pedagog, narozen 6. 7. 1921, Brno.

http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=4946 [cit. 18. 7. 2013]

¹⁵³ Pavel Blatný (narozen v Brně 14. 9. 1931) je skladatel, pianista, dirigent, literát, hudební dramaturg a redaktor.

http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=1217 [cit. 18. 7. 2013]

¹⁵⁴ Archiv DHO, hodnocení činnosti v roce 1977.

Tabulka činnosti Divadla hudby Olomouc v roce 1977			
Druh pořadu	Představení	Návštěvnost	Průměrná návštěvnost
Pořady vážné hudby (včetně HM)	19	982	51,68
Pořady populární a jazzové hudby	47	4418	94,00
Literárně dramatické pořady	20	1776	88,80
Divadelní představení	11	1010	91,82
Výtvarné pořady	22	1683	76,50
Výstavy, vernisáže	12	8870	739,17
Filmové programy a akce Minikina	45	4366	97,02
Kultura mládeži (z toho 41 hudebních akcí)	147	13780	93,74
Zkoušky vlastních a hostujících souborů a skupin	58	—	—
Pronájmy DHO k jiným akcím	71	—	—
Celkem	452	36885	81,60

Tabulka 11: činnost Divadla hudby Olomouc v roce 1977

Podstatného vylepšení pracovního prostředí se dočkala technická kabina DHO. Došlo ke zvýšení podlahy, výstavbě nové elektroinstalace a novým rozvodům kabeláže. DHO se tak mohlo přiblížit ještě blíže ideálnímu audiovizuálnímu zážitku, který je pro tento typ instituce nezbytný. Při DHO v daném období pracovala pobočka Hudební mládeže se svým výborem, Trio Petra Junka a skupina „spíkrů“ (moderátorů).

Z celkového počtu 452 akcí bylo určeno pro veřejnost 323 představení. Čistě hudebních pořadů se uskutečnilo pouze 66 plus 41 čistě hudebních pořadů v rámci programu Kultura mládeži. **Výsledné zastoupení hudební složky v dramaturgii DHO v roce 1977 tedy bylo 33,13 %.**

3.10 Dramaturgie Divadla hudby v roce 1978

Rokem 1978 DHO završilo deset let své bohaté činnosti v olomouckém kulturním životě. Za tuto „krátkou dobu“ se stalo vyhraněným kulturním zařízením se širokým návštěvnickým zázemím. V tomto roce se uskutečnilo celkem 475 nejrůznějších akcí, které navštívilo téměř 40 000 návštěvníků. Dramaturgický plán vycházel z již osvědčených typů pořadů a byl zaměřen opět převážně na mladého diváka a posluchače. Rozložení počtu pořadů se ani pro rok 1978 výrazně nezměnilo.¹⁵⁵ Repertoárová skladba respektovala aktuální kulturně politická hlediska a události, mezi které patřilo: 30. výročí vítězství čs. pracujícího lidu, 60. výročí vzniku ČSR a Měsíc československo-sovětského přátelství.

¹⁵⁵ Archiv DHO, repertoárový plán roku 1978.

K poslednímu jmenovanému se poutaly pořady z oblasti vážné hudby (*Otec a syn Oistrachové*, *Beseda nad operou Piková dáma*), populární hudby (*Veselý vítr*), filmu i z výtvarného umění. K oslavě výročí významných osobností byly uvedeny připomínkové pořady na téma: *C. Debussy* (60. výročí úmrtí), *S. Rachmaninov* (35. výročí úmrtí) *Brahms* (145. výročí narození) aj. V druhém pololetí navázaly na tento blok akce věnované: *P. I. Čajkovskému* (85. výročí úmrtí), *G. Gershwinovi* (80. výročí narození) a *A. P. Borodinovi* (145. výročí narození). Návštěvníkům DHO byli také představeni tehdy současní tvůrci nastupující umělecké generace. V oblasti vážné hudby to byl koncert talentované kytaristky Kláry Strádalové a violoncellisty Pavla Foltýna nebo skladatel a pianista Ilja Hurník. Populární a jazzovou hudbu v tomto směru reprezentovali: písničkář Pavel Sonda, Jazz trio Petra Junka, Jazz Ornis s Mirkou Křivánkovou (tehdy jedna z nejlepších jazzových zpěvaček), Emil Viklický (jazzový pianista), Lubomír Andršt (bluesový kytarista) a Jan Beránek (houslista).¹⁵⁶ Na poli vzdělávání mladých se uskutečnila asi nejvýraznější změna. Těžiště činnosti DHO se postupně čím dál více přenášelo do oblasti působení na školní a „učňovskou“ mládež. Dokazuje to také fakt, že proběhlo 158 pořadů zaměřených na tuto generaci a školy si mohly vybírat z nabídky 38 různých pořadů (z toho 10 hudebních představení). Programem *Kultura mládeži* a *cykly pro Hudební mládež* se DHO zařadilo mezi nejvytíženější kulturní zařízení v Olomouci.¹⁵⁷ Došlo i k potěšitelnému nárůstu pořadů vážné hudby, což mělo podle vedení souvislost s činností pobočky *Hudební mládeže*, která v dané době měla 51 členů. Školní pořady byly rozšířeny o pořad *Leoš Janáček*.

V roce 1978 byl v počtu představení i v návštěvnosti nejúspěšnější programový blok **Kultura mládeži**, jemuž jak již bylo řečeno, patřilo primární místo v dramaturgickém plánu. Pořadů se uskutečnilo 158, z toho bylo 28 hudebních představení a navštívilo je 14 816 žáků. Průměr osob na jedno představení byl 94 zúčastněných. Program obsahoval následující akce: *L. V. Beethoven* (3 / 103)¹⁵⁸, *A. Dvořák* (3 / 89), *Co dala česká hudba světu* (6 / 83), *W. A. Mozart* (6 / 83), *Zakladatelé české hudby* (4 / 96), *J. Suk a V. Novák* (1 / 83), *Skladatelé mocné hrstky* (2 / 88) a *L. Janáček* (3 / 106).

¹⁵⁶ Archiv DHO, zpráva o činnosti 1978.

¹⁵⁷ Archiv DHO, repertoárový plán 1978.

¹⁵⁸ V závorce je uvedeno: první číslo udávající počet představení a druhé číslo informující o průměrné návštěvnosti.

Pořady populární a jazzové hudby se konaly v počtu 41 představení pro 3 994 posluchačů. Na tyto pořady chodilo v průměru 97 zájemců. Jádrem repertoáru tohoto bloku zůstávají zmiňované reprízované pořady, které lze vyhledat v příloze, a proto je autor dále nezmiňuje. Jedná se o opakovaně zařazované pořady s vysokou návštěvností: *Zlatým slavíkem nikdy nebudu*, *To byl Jiří Šlitr*, *Naposledy Beatles*, *To byla Edith Piaf* a *Balady J. Cashe*. Tyto akce byly doplňovány novějšími pořady a živými koncerty. K novinkám patří představení ostravského DH *E. Presley in memoriam*, *Zpívá skupina ABBA* (2 představení pro 109 a 110 návštěvníků) a *Miles Davis* (DH Praha, 83 návštěvníků). Uskutečnilo se několik živých koncertů. V sále DHO vystoupil folkrockový soubor ze Zábřehu na Moravě (96 návštěvníků). Návštěvníci mohli zavítat na vystoupení folkové vokálně instrumentální skupiny *Plejády* s novým pořadem *Hvězdy a hvězdičky* (86 posluchačů). Dále bylo na programu *Trio M. Opravila* (100 posluchačů) a *recitál mladého písničkáře Pavla Sondy* (50 posluchačů). Zahráli také *E. Viklický* a *L. Andršt* (110 posluchačů).¹⁵⁹

Počet představení se u **pořadů vážné hudby (včetně akcí HM)** zvýšil na 26 představení, které vyposlechlo 2 160 osob. To je více než dvojnásobná návštěvnost proti roku 1977. Průměrně tak na představení chodilo 83 návštěvníků. Tento nárůst byl do značné míry zapříčiněn zajímavou dramaturgií a zařazením více živých performancí. Nejpopulárnější akcí byl pořad *Via Lucis*, který byl 2 krát zcela vyprodán. Jednalo se o ukázkou optofonických skladeb s laserovou kinetickou projekcí. Téměř zaplněné byly i koncerty živé hudby. Stipendistka hudebního studia v Praze *Klára Strádalová* zahrála pro HM a přátele vážné hudby v počtu 98 posluchačů. Na *Kytarovém* koncertu se předvedli Iva Nastálková a Martin Ládr (zazněly skladby J. S. Bacha, J. A. Losyho, Fr. Tarregy, F. Sora aj.). Pořad navštívilo 90 posluchačů. *Májový večer písní z tvorby soudobých skladatelů* připravila L. Zapletalová pro 101 návštěvníků. Zaspívaly Zora Fričová, Alena Hadáčková a Miluše Poláčková. Večerem provedl Z. Friedrich. *Naším hostem je Ilja Hurník* byl autorský večer složený z tvorby hudební i literární, jehož součástí byla i beseda. Dorazilo 102 diváků. Vysoké návštěvnosti dosáhly i pořady o B. Martinů nebo A. Michnovi. Mezi zajímavé pořady bych zařadil ještě například *Johanku z Arcu* od P. Hindemita (91 návštěvníků). L. Janáček byl 71 návštěvníkům představen ne jako

¹⁵⁹ Archiv DHO, zpráva o činnosti 1978.

skladatel, ale jako fejetonista. Z dramaturgie DHO je patrné, že se v rámci bloku vážné hudby vedení snažilo program ozvláštnit a oslovit tak více potencionálních návštěvníků.¹⁶⁰

Tabulka činnosti Divadla hudby Olomouc v roce 1978			
Druh pořadu	Představení	Návštěvnost	Průměrná návštěvnost
Pořady vážné hudby (včetně HM)	26	2160	83,08
Pořady populární a jazzové hudby	41	3994	97,41
Literárně dramatické pořady	35	3145	89,86
Výtvarné pořady	21	1613	76,81
Výstavy, vernisáže	12	9200	766,67
Filmové programy a akce Minikina	49	4804	98,04
Kultura mládeži (z toho 28 hudebních akcí)	158	14816	93,77
Zkoušky vlastních a hostujících souborů a skupin	81	—	—
Pronájmy DHO k jiným akcím	52	—	—
Celkem	475	39732	83,65

Tabulka 12: činnost Divadla hudby Olomouc v roce 1978

Veřejnosti bylo přístupno 342 akcí, ze kterých bylo 95 představení čistě hudebních. Celková návštěvnost v tomto roce činila 39 732 platících a výsledný podíl primárně hudebních pořadů v dramaturgii DHO v roce 1978 tedy činil 27,77 %.

3.11 Dramaturgie Divadla hudby v roce 1979

Výsledky činnosti DHO v tomto roce byly silně ovlivněny uzavřením divadla na celý měsíc leden v důsledku energetické krize a zejména pozastavením akce Kultura mládeži v první polovině roku. V tomto období nemohlo být uskutečněno 70 akcí pro školy. Vzniklý deficit se DHO snažilo dohnat zvýšením počtu pronájmů a větším počtem školních představení konaných na sklonku roku. Při zajišťování programů velice napomáhalo a vycházelo instituci vstříc pražské DH.¹⁶¹ Programová náplň ničím nepřekračovala zavedené dramaturgické schéma. K akcentovaným kulturně politickým událostem patřily akce: 31. výročí vítězství československého pracujícího lidu, 34. výročí osvobození ČSR, Mezinárodní rok dítěte (den dětí), 35. výročí SNP (Slovenské národní povstání) a Měsíc československo-sovětského přátelství. Těmto akcím byla věnována řada tematicky laděných programů. Z výročí výrazných osobností to byli: Bedřich Smetana (155. výročí

¹⁶⁰ Archiv DHO, zpráva o činnosti 1978.

¹⁶¹ Archiv DHO, hodnocení činnosti DHO 1979.

narození), Antonín Dvořák (75. výročí úmrtí), Leoš Janáček (125. výročí narození), Jiří Šlitr (55. výročí narození), Bohuslav Martinů (20. výročí úmrtí), G. F. Händel (220. výročí úmrtí), Joseph Haydn (170. výročí úmrtí), Fryderyk Chopin (130. výročí úmrtí) a M. P. Musorgský (140. výročí narození). Uskutečnilo se také mnoho setkání s umělci. Do DHO znovu zavítali Petr Eben, Mirka Křivánková a Jiří Stivín. Mezi nejúspěšnější pořady vážné hudby se řadil cyklus pro Hudební mládež s názvem *Hlas k člověku* (večer k životnímu jubileu současného skladatele Petra Ebena) nebo *Kytarový recitál Martina Myslivečka*. Z pořadů jazzové a populární hudby se uskutečnily zejména představení *Jazzový víkend* (připravený ve spolupráci s Jazzovou sekcí Svazu hudebníků ČSR¹⁶²) a dále koncerty vynikajících jazzových sólistů a hudebníků: Mirka Křivánková, Jana Koubková, Ornis, Jazz Kvartet Milana Svobody a přehrávkové pořady „beatové muziky”.¹⁶³ I v tomto roce byla hlavním centrem pozornosti školou povinná mládež.

Nejmarkantnější pokles je možno pozorovat v pořadech **Kultura mládeži**, v počtu zkoušek souborů a v pronájmech DHO. Lednová uzavírka snížila počet představení na 384 a návštěvnost klesla za posledních 9 let provozu na nejnižší počet 27 367 osob. I přes to program Kultura mládeži zahrnoval 87 pořadů s návštěvností 8 255 osob, což v průměru zaplnilo 94 sedadel. Hudebních akcí se konalo pouze 11 a jednalo se o reprízované pořady z minulých sezon. Uskutečnily se tyto akce: *B. Smetana* (75 návštěvníků), *W. A. Mozart* (110 návštěvníků), *Zakladatelé české hudby* (3 / 92)¹⁶⁴, *A. Dvořák* (2 / 77), *Co dala česká hudba světu* (100 návštěvníků), *L. V. Beethoven* (2 / 84) a *Skladatelé mocné hrstky* (103 návštěvníků).

Představení věnovaných **populární a jazzové hudbě** se uskutečnilo 50 a zúčastnilo se jich 4 526 posluchačů. V tomto programovém bloku došlo k nárůstu návštěvnosti, snad i díky četným živým koncertům, které byly vždy posluchačsky atraktivní. Kromě stálých představení, která byla vždy hojně navštěvována (*To byl Jiří Šlitr, Zlatým slavíkem nikdy nebudu, Naposledy Beatles a To byla Edith Piaf*) se uskutečnil nový seriál *Beatové*

¹⁶²Neziskové občanské sdružení tvořené dobrovolníky, které vyvíjelo své aktivity od roku 1969. Zaměřovalo se na nekomerční kulturu, oblast jazzové hudby, pořádání koncertů a publikační činnost. Funguje i v dnešní době a její činnost je rozšířena o nahrávací studio, internetové rádio a poskytování zkušebních prostor pro začínající umělce. „Jazzová sekce” [online]. *Rádio Hortus*. Dostupný z WWW [cit. 19. 7. 2013]: <<http://www.radiohortus.cz/>>.

¹⁶³ Archiv DH, hodnocení činnosti DH 1979.

¹⁶⁴ V závorce je uvedeno: první číslo udávající počet představení a druhé číslo informující o průměrné návštěvnosti.

vzpomínky I – III., kterých se účastnilo průměrně 103 návštěvníků. První část série se věnovala rokům 1960 - 1962, zazněli: P. Anka, R. Orbison, E. Presley, Everly Brothers, N. Sedaka, Beatles a další. Druhý díl představil hvězdy populární hudby 1963 – 1965 a závěrečný díl byl věnován historii populární hudby 60. let. Seriál pocházel z pražského DH. *Blues až za hrob* byl titul pořadu o černošském blues, který připravil J. Frišauf (3 / 99).¹⁶⁵ Stejný autor se postaral i o reprízovaný pořad *Hostina ve stylu Blues*. V pořadu byl 105 posluchačům představen interpret John Mayall. Akce se zajímavým námětem i hosty nesla název *Nové směry v rockové hudbě*. Jednalo se o pořad s ukázkami a s diskuzí se členy Jazzové sekce Svazu hudebníků ČSR. Zúčastnilo se 82 posluchačů. Novinkou byl pořad *Pink Floyd*, který obsahoval první nahrávky Pink Floyd 60. let i ukázky ze současné tvorby. Akce byla doplněna diapozitivy a překlady textů. Ze zvukového záznamu hovořili Helga Čočková a Miroslav Masopust. Autorem byl Petr Dorůžka a na představení přišlo 109 posluchačů. Výrazný podíl v programové stavbě zaujímaly živé koncerty. Olomouckému publiku se představily uskupení: Dostavník (olomoucká vokálně instrumentální country & western skupina, 108 návštěvníků), Den ve městě (pásmo písniček a povídek vokálně instrumentální skupiny z Přerova, 68 návštěvníků), Kvintet P. Junka (45 návštěvníků), Academic Jazz Band (80 návštěvníků), Plejády (olomoucká vokálně instrumentální skupina OV SSM, 100 návštěvníků), Olomoucký dixieland (45 návštěvníků), Jablkoň + Durman + Posejpal (56 návštěvníků)¹⁶⁶, Vodňanský a Skoumal (autorský pořad dvojice V a S obsahoval písně i mluvené slovo, 100 návštěvníků), Jazz ORNIS (jazzový večer s brněnskou skupinou a zpěvačkou Mirkou Křivánkovou, 106 návštěvníků), Jazz Q. M. Svobody (jazzový koncert skupiny vynikajícího klavíristy a vedoucího Pražského big bandu, 105 návštěvníků).¹⁶⁷

Pořady **vážné hudby** včetně akcí HM navštívilo v rámci 26 akcí 1 250 osob, což průměrně dělá pouhých 48 posluchačů na pořad. Nejvyšší návštěvnosti 95 návštěvníků dosáhla akce *Hlas k člověku*.¹⁶⁸ *Hudba a výtvarné umění* zaujala 92 posluchačů. Jednalo se o první pořad podzimního cyklu pro HM, který obsahoval zahraniční filmové medailony

¹⁶⁵ V závorce je uvedeno: první číslo udávající počet představení a druhé číslo informující o průměrné návštěvnosti.

¹⁶⁶ Tato akce je uvedena ve zprávě o činnosti, nicméně v žádných dostupných pramenech k pořadu není více informací.

¹⁶⁷ Archiv DH, hodnocení činnosti DH 1979.

¹⁶⁸ Tato akce je uvedena ve zprávě o činnosti, nicméně v žádných dostupných pramenech k pořadu není více informací.

slavných skladatelů. Prvním pořadem nového cyklu Hudební mládeže byl recitál mladé sólistky Moravské filharmonie v Olomouci Zuzany Motlové, doplněný unikátními nahrávkami. Připravil a uvedl P. Pokorný. Na koncert došlo 78 posluchačů. Pořad Radka Rejška pro členy HM i ostatní příznivce varhanní hry nesl název *České varhany* a zúčastnilo se ho 70 návštěvníků. Ostatní představení dosahovala průměrné návštěvnosti nebo nižší a jsou uvedena v soupisu programů v příloze.

Veřejně bylo přístupných 262 akcí a čistě hudebních pořadů se uskutečnilo 87. Podíl čistě hudebních představení v dramaturgii DHO v roce 1979 byl tedy 33,21 %, což je ve srovnání s minulým rokem mírný nárůst.

Tabulka činnosti Divadla hudby Olomouc v roce 1979			
Druh pořadu	Představení	Návštěvnost	Průměrná návštěvnost
Pořady vážné hudby (včetně HM)	26	1250	48,08
Pořady populární a jazzové hudby	50	4526	90,52
Literárně dramatické pořady	33	2431	73,67
Výtvarné pořady	17	1293	76,06
Výstavy, vernisáže	9	6300	700,00
Filmové programy a akce Minikina	40	3412	85,30
Kultura mládeže (z toho 11 hudebních akcí)	87	8155	93,74
Zkoušky vlastních a hostujících souborů a skupin	40	—	—
Pronájmy DHO k jiným akcím	82	—	—
Celkem	384	27367	71,27

Tabulka 13: činnosti Divadla hudby Olomouc v roce 1979

4. CELKOVÉ HODNOCENÍ DRAMATURGIE V LETECH 1968 – 1979

Jelikož Divadlo hudby v Olomouci vzniklo až po zavedení divadel hudby v Praze a Ostravě, existoval tak už jakýsi standard, který do jisté míry určoval, jak má instituce tohoto typu fungovat a vypadat. Vyzkoušené a již zavedené pořady cestovaly ve formě zmíněných „*hudebních konzerv*“ i do olomouckého sálku. Interiér, včetně technického zázemí DHO, byl také vybaven po vzoru sesterských divadel.

Dalším významným činitelem formujícím dramaturgické plány byl ředitel a programový vedoucí DHO **Rudolf Pogoda**. Ten sice podléhal Okresnímu kulturnímu středisku a to zase Ministerstvu kultury, nicméně jak již bylo výše uvedeno, často se mu podařilo prosadit vlastní záměr v podobě alternativnějších programů. Z politických důvodů se nedalo zcela vyhnout prorežimním akcím. Instituce musela vykazovat schopnost fungovat a předávat ideály v duchu socialistického smýšlení. Přes to Pogoda dokázal propojit to, co bylo vyžadováno, s tím, co chtěl publiku nabídnout sám. Vynikal v navazování osobních i profesních konexí. S mnohými odborníky a umělci udržoval přátelský kontakt, což se pozitivně promítlo na úrovni pořadů. Z regionálního hlediska je významná jeho spolupráce s mnoha olomouckými odborníky. S DHO spolupracovali například Robert Smetana, Vladimír Hudec, Jaroslav Jiránek, Ladislav Daniel, Pavel Čotek, Jan Vičar a Alena Burešová. Dalším přínosem jeho dramaturgie byla pestrá mozaika všech uměleckých druhů. Ty byly zařazovány do programu vedle sebe bez rozdílu, což u jiných institucí nemá obdoby.

Geografická poloha v centru hlavního provinčního města se odrazila na větším počtu regionálních účinkujících, avšak dojížděli sem i osobnosti a umělci z celého bývalého Československa. Mnohdy vystupovali i interpreti ze zahraničí v rámci festivalů nebo výměnných pobytů se zeměmi východního bloku. Z počátku byly pořady nejčastěji přejímány z pražského a ostravského DH. Postupem času vedení usilovalo o zvýšení podílu vlastních autorských akcí. Často k tomu však chyběly podmínky v podobě finančního zajištění nebo z důvodu chybějícího personálu.

Pro kvalifikované odborníky Rudolf Pogoda nemusel daleko. Hned první rok fungování DHO v prosinci 1968 se na programu objevily 3 pořady připravené Vladimírem Hudcem z Katedry hudební vědy a výchovy. Tentýž měsíc se postaral o představení *Duchovní díla génia* Jiří Berkovec - známý pražský publicista a zaměstnanec Supraphonu. Pořad *Nesmrtelný Satchmo připravil* Lubomír Dorůžka a Josef Škvorecký těsně

před emigrací. Na programu se podílel i Jaroslav Šeda, který byl i přes své členství ve straně uznávaným publicistou a organizátorem. Již zpočátku svého profesního života se vyprofiloval Richard Pogoda. Ten připravil jazzový profil Charlieho Parkera. V politicky uvolněném roce 1969 ještě mohl vystoupit P. Josef Olejník v pořadu *Velká vokální díla pěti století*. Lze vyzorovat, že v 70. letech ustupuje uvádění duchovních děl do pozadí. Činorodou osobností spjatou s DHO byl Petr Junk, který často koncertoval se svým triem a podílel se na mnoha projektech. Několikrát vystoupilo i Free Jazz Trio. V roce 1970 se v DHO objevují Miroslav Klimeš, Vít Micka a z pražských osobností například skladatel Zdeněk Zahradník. Téhož roku zde vystoupil Jan Kanyza v pořadu *Blbé písně aneb písně blbé* (později slavný pražský herec). K olomouckým osobnostem spolupracujícím s DHO přibyla ředitelka a klavíristka LŠU Žerotín Dagmar Kučerová. V roce 1971 se uskutečnil pořad Josefa Kovalčuka, což byl později děkan JAMU, dramaturg Národního divadla a divadla Husa na provázku. Z pražských spolupracovníků se na pořadech podíleli Miloš Sádlo (violoncellista světové úrovně), Ivan Medek (muzikolog, hudební kritik a publicista) a Čeněk Gardavský (hudební publicista). V roce 1972 se v programech objevil Robert Smetana a znovu Hudec a Jiránek. V sezoně 1973 uskutečnil s hudební mládeží dirigent Jiří Bělohlávek poslechově-besední pořad. Akce byla zaměřena na Bělohlávkovy oblíbené české mistry. Zajímavý benefiční koncert na podporu bangladéšským uprchlíkům se uskutečnil v dubnu roku 1974. Zazněli Ravi Shankar, George Harrison, Ringo Starr, Bob Dylan ad. Vynikající klavírista Ivan Klánský se představil publiku před účastí na 5. mezinárodní soutěži o cenu P. I. Čajkovského v Moskvě. Z olomouckých odborníků přednesl profesor Ladislav Daniel v dubnu roku 1975 přednášku věnovanou starým hudebním nástrojům. Svoji hudbu představil Hudební mládeži Pavel Čotek. Mozartovu *symfonii Es-dur* uvedla opět pro Hudební mládež Alena Burešová. Miloš Štědroň přednášel o své spolupráci s Divadlem na provázku a o hudbě brněnských skladatelů. Soudobé ruské hudbě byl v roce 1976 věnován pořad Pavla Čotka a Jan Vičar pro Hudební mládež uvedl *Beethovenovu Missa Solemnis*. K expertům spolupracujícím s DHO se zařadil Jiří Reinberger, když uváděl cyklus pořadů *Bachovy varhany*. V oblasti nonartificiální hudby uvedl Petr Dorůžka pořad pražského DH o skupině Mothers of Invention a Franku Zappovi. Pozoruhodné představení, které by nebylo možné uvést v jiné instituci, připravil v roce 1978 opět Čotek. Tématem byl proslulý festival soudobé hudby – Varšavská Jeseň. Jednalo se tak v podstatě o největší evropskou avantgardu artificiální hudby

představenou olomouckému publiku. Často s DHO spolupracoval i brněnský hudebník a jazzový publicista Ivan Beránek. Obecenstvo seznámil s novou hvězdou jazzového zpěvu Allem Jarreu. Dechové nástroje hudební mládeži přiblížil pedagog a hobojsista Miroslav Hošek. Mladý hudební skladatel, muzikolog a pedagog Vladimír Tichý vyprávěl o tvorbě Dmitrije Šostakoviče. V roce 1979 diváci mohli shlédnout americký filmový dokument z roku 1960 o jazzovém festivalu v Newportu. Z uvedeného výčtu je patrné, jak rozmanitý, nápaditý a mnohdy odvážný program DHO nabízel. Veřejnost v Olomouci tímto získala nový druh instituce, který zde i přes doposud bohatou nabídku chyběl.

V neposlední řadě byla právě i poptávka návštěvníků určujícím činitelem ovlivňujícím směřování DHO. Vkus a požadavky publika jsou neopominutelné faktory, ke kterým bylo také přihlíženo. Obecenstvo bylo tvořeno všemi věkovými skupinami. Nejsilnější skupinu tvořily děti, dospívající mládež (viz pořady pro školy a učiliště) a studenti místní univerzity. Nelze bohužel jednoznačně určit, která skupina byla nejpočetnější. Z přehledu počtu představení DHO 1969 -1979¹⁷⁰ vyplývá, že od svého

Přehled počtu představení DHO 1969 - 1979				
	Celkem představení	Hudební představení	Hudební představení v %	Návštěvnost hudebních pořadů
1969	170	83	48,82	4555
1. pol 1970	105	33	31,43	1719
2. pol 1970	176	55	31,25	chybí údaj ¹⁶⁹
1970	281	88	31,32	/
1. pol 1971	211	52	20,23	2636
2. pol 1971	146	52	35,62	chybí údaj
1971	357	104	29,13	/
1972	346	86	24,86	6360
1973	332	106	31,93	9107
1974	355	124	34,73	10367
1975	277	99	35,74	8395
1976	312	86	27,56	7653
1977	323	107	33,13	9243
1978	342	95	27,77	8779
1979	262	87	33,21	6807

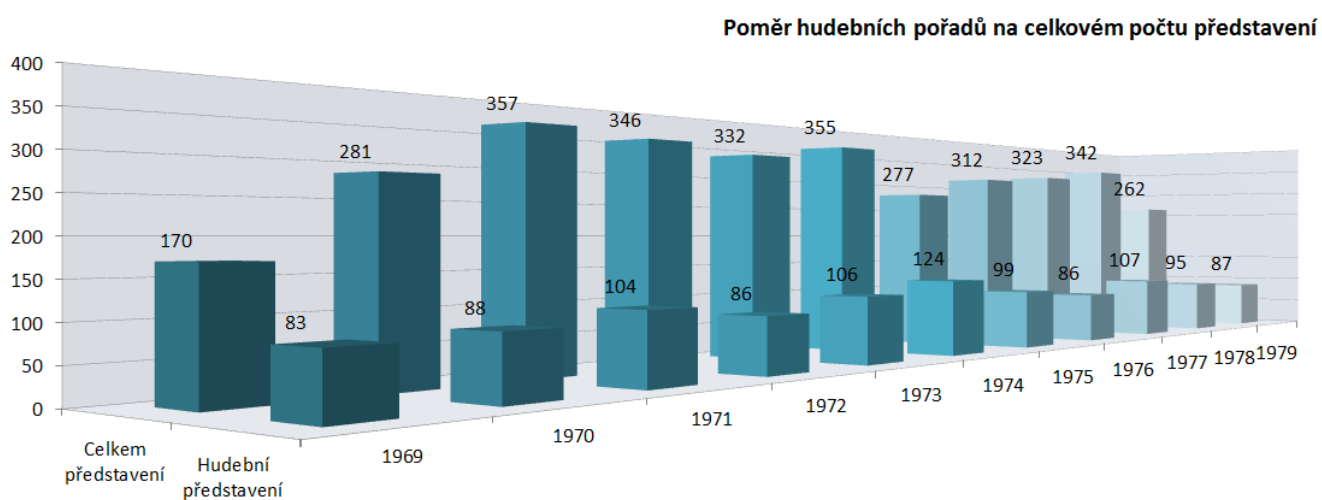
Tabulka 14: přehled počtu představení DHO 1969 – 1979

¹⁶⁹ Dokumentace ke 2. pololetí v letech 1970 a 1971 v archivu DHO chybí.

¹⁷⁰ Tabulka č. 14

vzniku instituce rozšiřovala celkový počet programů, který v daném rozmezí dosáhl dvou vrcholů.¹⁷¹ Stejnou tendenci je možno spatřit i u čistě hudebních pořadů. Po prvních letech fungování v kulturním životě regionu se počet představení i návštěvnost ustalují. Průměrný počet akcí osciluje kolem 305 představení ročně a z toho průměrně 98 hudebních pořadů za rok.

Tyto hodnoty jsou ještě lépe patrné z grafického zobrazení, které vyjadřuje poměr hudebních pořadů na celkovém počtu všech akcí.¹⁷² Co se týká hudebních představení, ty nevykazují žádné zlomové období. Jsou tak jakousi konstantou repertoáru a početně se

Graf č. 1

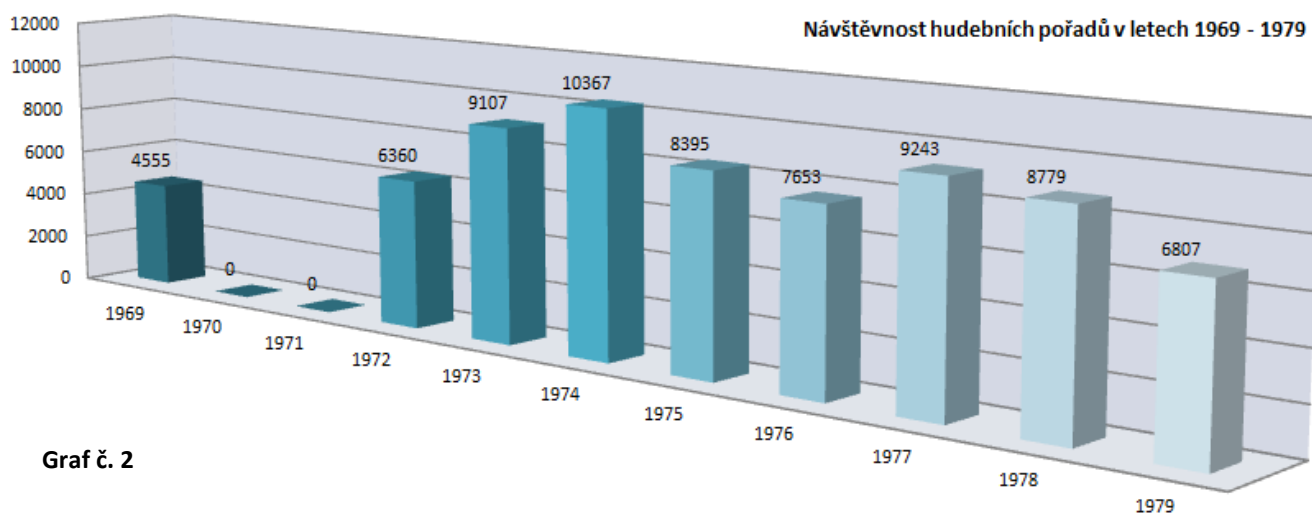
pohybují více či méně kolem průměru. Ani porovnání roku 1968/69 s rokem 1979 nevykazuje žádné velké zvraty. Dramaturgie a vyvážení uměleckých žánrů se tak jeví po celé sledované období jako vyrovnané a rovnoměrně rozložené aspekty. Vedení DHO věnovalo pozornost nejvíce populární a jazzové hudbě a uvádění filmů. Programy pro školy a učiliště představovaly z hlediska zájmu i ziskově velice významný blok dramaturgie.

Graf číslo 2 zde vyjadřuje návštěvnost v letech 1969 – 1979. Roky 1970 a 1971 nejsou v grafu vyjádřeny z důvodu chybějících archivních informací. Z tabulky číslo 14 jsou však parné návštěvnosti za první pololetí obou roků, a tak si lze alespoň domýšlet v jakých číslech se pohybovala návštěvnost druhých pololetí. Od vzniku instituce v pookupačních

¹⁷¹ V letech 1970 a 1971 z důvodů chybějícího archivu nelze přesně specifikovat počet představení a návštěvnost.

¹⁷² Graf č. 1

letech došlo k rozšíření nabídky pořadů a tím docházelo ke zvyšování návštěvnosti. Výraznější propad návštěvnosti lze vyzorovat kolem roku 1976 a 1979. To však neovlivnilo fakt, že do dalších desetiletí svého fungování DHO vstoupilo jako zavedená a významná instituce s širokým záběrem uměleckých žánrů i návštěvnickou základnou.

Graf č. 2

ZÁVĚR

Prvním vytyčeným cílem této práce bylo doplnění doposud nezpracované historie DHO. Desetileté fungování instituce tímto získává první studii zaměřenou primárně na dramaturgii a její výstup v hudební oblasti. Zjištěné a výše uvedené poznatky zahrnují veškeré informace o druzích hudebních pořadů, datech konání a četnosti akcí, které se zde konaly. Výsledkem této práce je také kompletní databáze veškerých představení. Druhým cílem textu bylo představení přehledu dramaturgie, jejího vývoje i vyhodnocení se zaměřením především na hudební oblast. Toto do jisté míry souvisí a doplňuje se i s předchozím cílem. Tyto informace jsou obsaženy v celkovém shrnutí na straně 56. Čtenáři je tak po prostudování přiblíženo v podstatě komplexní dění instituce.

Instituce tohoto typu byla v Olomouci něčím zcela pokrokovým a novým. Plnila zde mnoho funkcí od osvětové činnosti, klubové činnosti (debaty a sdružování návštěvníků), představování umělců a významných osobností přes činoherní představení, výstavy a živé koncerty až po běžné hudební přehrávky nebo i diskotéky. DHO zaplnilo svým působením mezeru v lokálním kulturním životě, zejména svou alternativní produkcí a zaměřením na menšinové žánry, které zde vedle „oficiálního umění“ dostávaly prostor. Přínos instituce spočíval také ve spolupráci vedení s mnoha velkými osobnostmi ať už z umělecké nebo akademické obce. Do Olomouce tak zavítala velká spousta odborníků a přinášela sem zajímavá témata. Veřejnost si to dobře uvědomovala, a proto není náhodou, že častými návštěvníky byli mimo jiné intelektuálové a progresivní studenti, kterým tradiční konzervativní nabídka kultury nestačila. Masově bylo DHO navštěvováno školami a učiteli, pro které zde bylo každoročně nabízeno mnoho vzdělávacích pořadů.

Instituce tak vedle dalších kulturních zařízení Olomoucka našla své uplatnění a stala se neodmyslitelnou a neopomenutelnou složkou společenského života. DHO navštívilo za prvních 10 let působení přes 361 689 návštěvníků¹⁷³ a uskutečnilo se 3 357 představení. Instituce byla vyhledávaným místem odpočinku a zábavy, zdrojem informací i centrem kultury. Oblíbenost a užitečnost DHO dokazuje i fakt, že v lehce pozměněné podobě plní svoji funkci v Olomouci dodnes.

¹⁷³ Nezahrnuje návštěvnost z 2. pololetí roku 1970 a 1971.

SHRNUTÍ

Autor předkládá studii pojednávající o tématu *Hudební pořady Divadla hudby v Olomouci v letech 1968 – 1979*. Práce se zaměřuje primárně na dramaturgii hudebních představení, ale nezanedbává ani některé organizační a politické okolnosti chodu instituce či vliv na regionální kulturní prostředí.

Text pokrývá období od vzniku Divadla hudby v Olomouci v roce 1968, s čímž souvisí okolnosti založení instituce, až po zakončení prvního desetiletí fungování v roce 1979. Práce podává přehled o veškerých hudebních pořadech, o náplni a návštěvnosti těchto akcí. Čtenářům je tak poskytnut komplexní souhrn činnosti tohoto zajímavého fenoménu jakým Divadlo hudby je.

Součástí práce je několik tabulek a grafů, které mají napomoci ve vyhodnocování informací či vizuálnímu zobrazení získaných poznatků. Studie je doplněna rozsáhlou databází všech hudebních programů uskutečněných v daném časovém rozmezí.

SUMMARY

The author of this thesis presents a study dealing with the topic: The Music Programmes of Music Theatre between 1968 and 1979. The work focuses primarily on the dramaturgy of musical performances, but does not neglect some organizational and political circumstances and cultural impact on the regional cultural environment.

The text covers the period since the establishment of the Music Theatre in Olomouc in 1968, to the end of the first decade of functioning in 1979. This work gives an overview of all music programs, the content and attendance of such events. Readers are thus provided a comprehensive summary of the activities of this interesting phenomenon that the Theater of Music is.

The work contains several tables and graphs to assist in the evaluation of information or visual representation of the findings. The study is complemented by an extensive database of all music programs carried out in the given timeframe.

ZUSSAMENFASSUNG

Der Autor legt eine über das Thema Musiksendungen des Musiktheaters in Ölmütz in den Jahren 1968 – 1979 behandelte Studie vor. Die Arbeit zielt primär auf die Dramaturgie der Musikvorstellungen, aber widmet sich auch einigen organisatorischen und politischen Umständen des Ganges der Institution oder dem Einfluss auf den regionalen Kulturraum.

Der Text behandelt den Zeitraum seit der Entstehung des Musiktheaters in Olmütz im Jahre 1968, mit dem die Umstände der Begründung der Institution zusammenhängen, bis zum Ende des ersten Jahrzehntes des Betriebs 1979. Die Arbeit stellt einen Überblick über alle Musiksendungen, den Inhalt und über die Besucherzahl der stattgefundenen Veranstaltungen dar. Den Lesern ist also eine umfangreiche Zusammenfassung der Aktivität dieses interessanten Phänomens – des Musiktheaters zur Verfügung gestellt.

Mehrere Tabellen und Grafen, die zur Bewertung der Informationen oder zur Darstellung der gewonnenen Resultate hilfreich und geeignet sind, bilden einen Bestandteil der Arbeit. Die Studie wird durch einen umfangreichen Datenbestand von allen in diesem Zeitraum verwirklichten Musikprogrammen ergänzt.

LITERATURA, PRAMENY A DALŠÍ ZDROJE

Knižní publikace

ADAMIČKOVÁ, Bedřiška: *Světoví pěvci 20. století*. 1. vyd. Praha: Státní hudební nakladatelství, 1966, 93 s.

ADAMIČKOVÁ, Bedřiška: *Světoví pěvci 20. století*. 2. vyd. Praha: Supraphon, 1967, 93 s.

AŠKENAZY, Ludvík – BOUŠEK, Karel – ŠEDA, Jaroslav: *Deset let myšlenky Divadla Hudby*, Praha 1958.

BACHTÍK, Josef – JARKA, Václav Hanno ed. 1. díl *Poslouchejte s námi: Čtení o symfonických a komorních skladbách nahraných na československých dlouhohrajících deskách*. 3. vyd. Praha: Státní hudební vydavatelství, 1961, 553 s.

BARVÍK, Miroslav - TAUŠ, Karel - MALÁT, Jan: *Stručný hudební slovník*. 5. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1960. 415 s.

BOHÁČOVÁ, Yvonna: *Vladimír Kokolia*. Olomouc: Divadlo hudby, 1992. Nestr.

BRACHTL, Josef – ŠEDA, Jaroslav ed. *Poslouchejte s námi: čtení o symfonických a komorních skladbách nahraných na československých gramofonových deskách*. 2. vyd. Martin: Osveta 1958, 683 s.

ČERNOUŠEK, Tomáš: *Architekturu musíš žít*. Olomouc: Divadlo hudby, 1992. Nestr.

ČERNUŠÁK, Gracian – ŠTĚDRŮŇ, Bohumír – NOVÁČEK, Zdenko: *Československý hudební slovník osob a institucí*. Sv. 1 (A-L). 1. vyd. Praha 1963, 238 s.

FUKAČ, Jiří, ed. a VYSLOUŽIL, Jiří, ed: *Slovník české hudební kultury*. 1. vyd. Praha: Editio Supraphon, 1997. 1035 s. ISBN 80-7058-462-9.

HAMPLOVÁ, Hana: *Tváře*. Olomouc: Divadlo hudby, 1992. Nestr.

HOCHOVÁ, Dagmar: *Řád věcí a života*. Olomouc: Divadlo hudby, 1992. Nestr.

HORÁKOVÁ, Marie: *Almanach k výročí 120 let Základní umělecké školy „Žerotín“ Olomouci 1888 – 2008*, Olomouc 2007, 76 s.

LAZORČÁKOVÁ, Tatjana. *Čas malých divadel*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 1996. 216 s. ISBN 80-7067-657-4.

LAZORČÁKOVÁ, Tatjana: *Studio Forum - příběh divadla: (k historii divadla v Olomouci v sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století)*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. 231 s. VZ Morava. Divadlo; sv. 2. ISBN 978-80-244-2408-8.

LAZORČÁKOVÁ, Tatjana – ROUBAL, Jan – DVOŘÁK, Jan ed.: *K netradičnímu divadlu na Moravě a ve Slezsku 60. - 80. let dvacátého století*. 1. vyd. Praha: Pražská scéna, 2003, 207 s. ISBN 80-861-0241-6.

LÉBL, Vladimír: „*O mezních druzích hudby*“. In: HERZOG, Eduard: *Nové cesty Hudby*, Praha – Bratislava: Supraphon, 1970, s. 263.

PAVLOVSKÝ, Petr: *Základní pojmy divadla*, Praha 2004, 348 s. ISBN 80-725-8171-6.

POGODA, Richard: *Hudební složka divadel malých forem v Olomouci šedesátých let 20. století a její hlavní osobnosti*. In: VIČAROVÁ, Eva: *Hudba v Olomouci a na střední Moravě II*, Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, 294 s. ISBN 97-880-2442-0783.

POLEDŇÁK, Ivan: *Úvod do problematiky hudby jazzového okruhu*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005, 231 s. ISBN 80-244-1256-X.

POLEDŇÁK, Ivan – FUKAČ, Jiří: *Úvod do studia hudební vědy*. Olomouc 2009, 260 s. ISBN: 80-244-0285-8.

RYŠAVÝ, Milan: *Kapitoly z historie Moravské Filharmonie*, Olomouc 2008, 224 s.

SCHULZ, Jindřich: *Dějiny Olomouce - 2 sv.* 1. vyd. V Olomouci: Univerzita Palackého, 2009. 2 sv. 533 s. ISBN 978-80-244-2370-8.

SMOLKA, Jaroslav a kol.: *Malá encyklopedie hudby*. 1. vyd. Praha 1983, 146 s.

VALOCH, Jiří: *Divadlo hudby OKS – výstavy 1968 – 1988*. Olomouc 1989, 5 s.

Diplomové práce

KRAJCAR, Zdeněk: *Management v Divadle hudby Olomouc*, Závěrečná bakalářská práce. Olomouc: PdF UP v Olomouci, 2009. 102 s.

POGODOVÁ, Tereza: *Divadlo hudby jako prostor pro uměleckou alternativu*, Diplomová práce, Olomouc: FF UP v Olomouci, 2002, 118 s.

VACULÍKOVÁ, Jana: *Hudební pořady Divadla hudby Olomouc*, Závěrečná bakalářská práce. Olomouc: FF UP v Olomouci, 2012. 100 s.

KOPECKÝ, Jiří. Jaroslav Šeda a hudební život poválečného Československa. Diplomová práce, Olomouc: FF UP v Olomouci, 2002. 149 s.

KUČEROVÁ, Alice: *Olomoucké studio Československého rozhlasu v letech 1949-1993*, Disertační práce, Univerzita Palackého 2011, 234 s.

HAJDŮ, Filip: *Olomoucký hudební život 1945–1969*, Bakalářská diplomová práce, Olomouc: FF UP v Olomouci 2006, 120 s.

Články v periodicky zaměřených tiskovinách

MARTYNOV, Ivan: Hudební rozhledy, *Sovětský hudební vědec o pražském Divadle hudby*, 1952, č. 8, s. 29.

ŠEDA, Jaroslav: Hudební rozhledy, *Divadlo hudby k výročí Wolfganga Amadea Mozarta*, 1956, č. 3, s. 126.

Kdy kde co v Olomouci: kulturní zpravodaj. Olomouc: Park kultury a oddechu, 1967 - 1980, ISSN 0323-0244.

Stráž lidu 48, č. 77, 1968, 24. září 1968, s. 3.

Archiválie

Hodnocení činnosti Divadla hudby v Olomouci za rok 1968, in: archiv DHO. Nestr.

Hodnocení činnosti Divadla hudby v Olomouci za rok 1969, in: archiv DHO. Nestr.

Hodnocení činnosti Divadla hudby v Olomouci za rok 1970, in: archiv DHO. Nestr.

Hodnocení činnosti Divadla hudby v Olomouci za rok 1971, in: archiv DHO. Nestr.

Hodnocení činnosti Divadla hudby v Olomouci za rok 1972, in: archiv DHO. Nestr.

Hodnocení činnosti Divadla hudby v Olomouci za rok 1973, in: archiv DHO. Nestr.

Hodnocení činnosti Divadla hudby v Olomouci za rok 1974, in: archiv DHO. Nestr.

Hodnocení činnosti Divadla hudby v Olomouci za rok 1975, in: archiv DHO. Nestr.

Hodnocení činnosti Divadla hudby v Olomouci za rok 1976, in: archiv DHO. Nestr.

Hodnocení činnosti Divadla hudby v Olomouci za rok 1977, in: archiv DHO. Nestr.

Hodnocení činnosti Divadla hudby v Olomouci za rok 1978, in: archiv DHO. Nestr.

Hodnocení činnosti Divadla hudby v Olomouci za rok 1979, in: archiv DHO. Nestr.

Repertoárový plán Divadla hudby v Olomouci za rok 1969, in: archiv DHO. Nestr.

Repertoárový plán Divadla hudby v Olomouci za rok 1970, in: archiv DHO. Nestr.

Repertoárový plán Divadla hudby v Olomouci za rok 1971, in: archiv DHO. Nestr.

Repertoárový plán Divadla hudby v Olomouci za rok 1972, in: archiv DHO. Nestr.

Repertoárový plán Divadla hudby v Olomouci za rok 1973, in: archiv DHO. Nestr.

Repertoárový plán Divadla hudby v Olomouci za rok 1974, in: archiv DHO. Nestr.

Repertoárový plán Divadla hudby v Olomouci za rok 1975, in: archiv DHO. Nestr.

Repertoárový plán Divadla hudby v Olomouci za rok 1976, in: archiv DHO. Nestr.

Repertoárový plán Divadla hudby v Olomouci za rok 1977, in: archiv DHO. Nestr.

Repertoárový plán Divadla hudby v Olomouci za rok 1978, in: archiv DHO. Nestr.

Repertoárový plán Divadla hudby v Olomouci za rok 1979, in: archiv DHO. Nestr.

Výroční zprávy Divadla hudby v Olomouci z období 1968 – 1979, archiv DHO. Nestr.

Státní okresní archiv Olomouc, MS-58, inv. č. 468, číslo kartonu 110. Nestr.

Respondenti

KRAJCAR, Zdeněk, dramaturg, produkční pronájmů Divadla hudby Olomouc (rozhovor konaný s autorem práce dne 27. března 2013).

POGODA, Richard, syn zakladatele DHO, autor pořadů, písničkář a diskžokej (rozhovor konaný s autorem práce dne 19. dubna 2013 a 20. června 2013).

SCHNAPKA, Jiří, technik v Divadle hudby Olomouc, (rozhovor konaný s autorem práce dne 15. května 2013).

ŠLEZAROVÁ, Libuše, ředitelka Divadla hudby Olomouc (rozhovor konaný s autorem práce dne 27. března 2013 a 10. dubna 2013).

Internetové zdroje

KOPECKÝ, Jiří: Divadlo hudby [online]. *Český hudební slovník osob a institucí*. Dostupný z WWW [cit. 20. 3. 2013]:
<http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=3780#literatura861>.

„O Divadle“ [online]. *Divadlo hudby Olomouc*. Dostupný z WWW [cit. 4. 11. 2011]:
<<http://www.divadlohudby.cz/o-divadle.html>>.

„různá hesla“ [online]. *Český hudební slovník osob a institucí*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]: < <http://www.ceskyhudebnislovník.cz/>>.

„European Theatre Architecture“ [online]. *Vizus internet partner*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]: <<http://www.theatre-architecture.eu/cs/db.html?theatreId=75>>.

„Rudolf Pogoda“ [online]. *Osobnosti Moravy*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]:
<<http://osobnosti-moravy.eu/osobnosti/?id=cJpHL1yInWA%2Bom1T6ct39skalq71XYnICOT9ImQOUDs%3D>>.

„různá hesla“ [online]. *Databáze českého amatérského divadla*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]:< <http://www.amaterskedivadlo.cz/main.php?data=geo&id=153>>.

„Free jazz trio“ [online]. *Free jazz trio*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]:
<<http://freejazztrio.wix.com/freejazztrio#!historie/c161y>>.

„Falešní hráči“ [online]. *Karel Plíhal*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]:
<<http://www.karelplichal.cz/fotky/bk.php>>.

„Trio Petra Junka“ [online]. *Petr Junk*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]:
<<http://bandzone.cz/petrjunk?at=gallery&ii=91456>>.

„Jaroslav Hutka“ [online]. *Jaroslav Hutka*. Dostupný z WWW [cit. 28. 7. 2011]:
<http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=2537>.

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Program Divadla hudby Olomouc v roce 1969	18
Tabulka 2: Hudební pořady Divadla hudby Olomouc v 1. pol. roku 1970.....	22
Tabulka 3: Program Divadla hudby Olomouc v 2. pol. roku 1970.....	25
Tabulka 4: Hudební pořady Divadla hudby Olomouc v 1. pol. roku 1971.....	28
Tabulka 5: Pořady Divadla hudby Olomouc v 2. pol. roku 1971	29
Tabulka 6: Hudební pořady Divadla hudby Olomouc v roce 1972.....	33
Tabulka 7: Pořady Divadla hudby Olomouc v roce 1973.....	37
Tabulka 8: Hudební pořady Divadla hudby Olomouc v roce 1974.....	41
Tabulka 9: Pořady Divadla hudby Olomouc v roce 1975.....	44
Tabulka 10: Hudební pořady Divadla hudby Olomouc v roce 1976.....	47
Tabulka 11: Program Divadla hudby Olomouc v roce 1977	51
Tabulka 12: Hudební pořady Divadla hudby Olomouc v roce 1978.....	54
Tabulka 13: Program Divadla hudby Olomouc v roce 1979	57
Tabulka 14: Přehled počtu představení DHO 1969 – 1979	60

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Poměr hudebních pořadů na celkovém počtu představení.....	61
Graf 2: Návštěvnost hudebních pořadů v letech 1969 – 1979.....	62

ANOTACE

Příjmení a jméno autora:	Martin Kudla
Název katedry a fakulty:	Katedra muzikologie, Filozofická fakulta UP v Olomouci
Název bakalářské diplomové práce:	Hudební pořady Divadla hudby Olomouc v letech 1968 - 1979
Vedoucí bakalářské diplomové práce:	PhDr. Eva Vičarová, Ph.D.
Počet znaků:	152 517
Počet stran:	73
Počet příloh:	33
Počet titulů použité literatury:	39

Charakteristika bakalářské práce:

Autor předkládá studii pojednávající o tématu *Hudební pořady Divadla hudby v Olomouci v letech 1968 – 1979*. Práce se zaměřuje primárně na dramaturgii hudebních představení, ale nezanedbává ani některé organizační a politické okolnosti chodu instituce či vliv na regionální kulturní prostředí.

Text pokrývá období od vzniku Divadla hudby v Olomouci v roce 1968, s čímž souvisí okolnosti založení instituce, až po zakončení prvního desetiletí fungování v roce 1979. Práce podává přehled o veškerých hudebních pořadech, o náplni a návštěvnosti těchto akcí. Čtenářům je tak poskytnut komplexní souhrn činnosti tohoto zajímavého fenoménu jakým Divadlo hudby je.

Součástí práce je několik tabulek a grafů, které mají napomoci ve vyhodnocování informací či vizuálnímu zobrazení získaných poznatků. Studie je doplněna rozsáhlou databází všech hudebních programů uskutečněných v daném časovém rozmezí.

Klíčová slova:

Divadlo hudby Olomouc, hudební pořady, Olomouc, dramaturgie, Rudolf Pogoda.